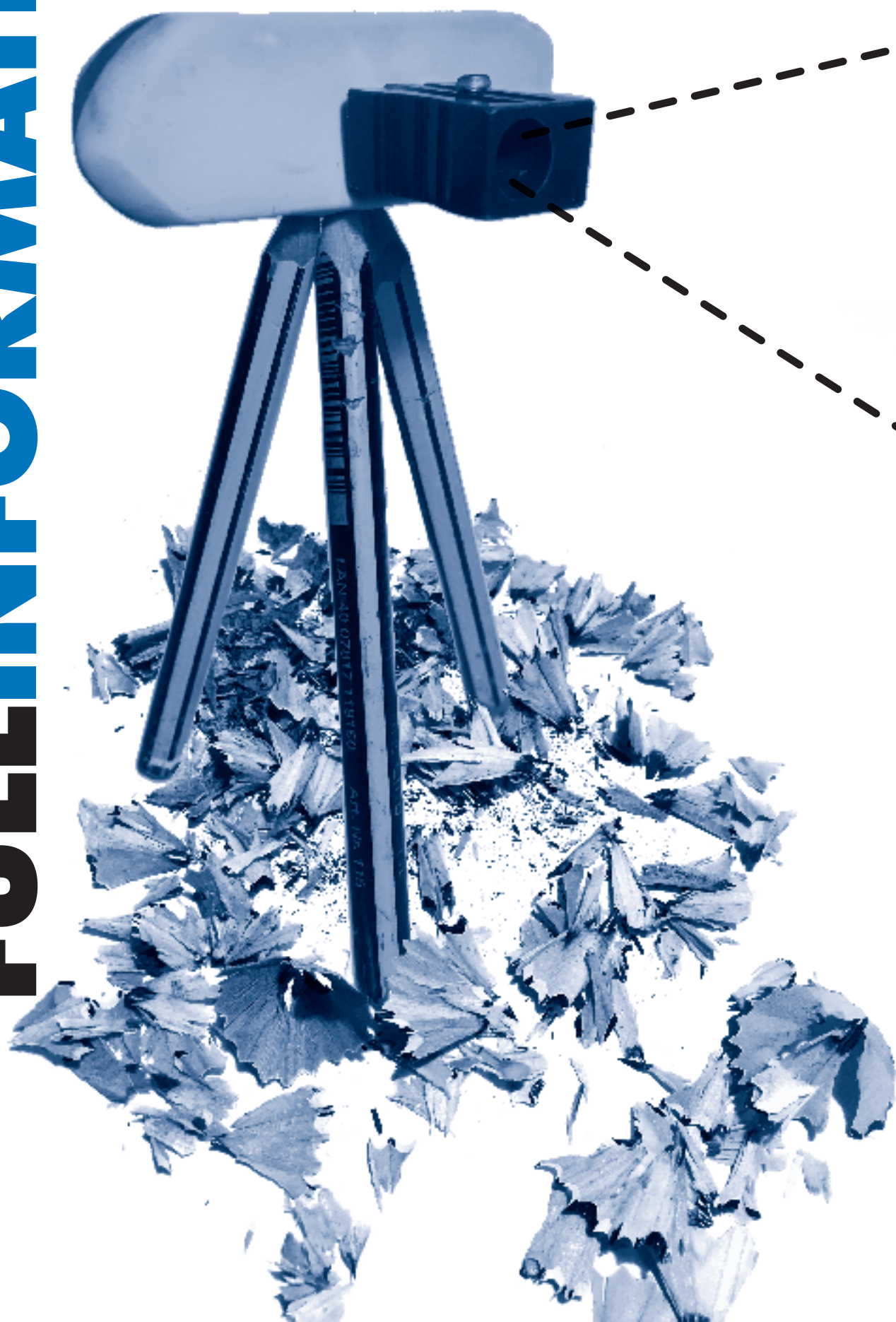

FULLINFORMATIU 90

HIVERN
2020

3 | PRESENTACIÓ

Óscar Martínez

4 | TEMA DESTACAT

Audiovisual: l'audiovisual com a recurs i eina en l'àmbit socioeducatiu

10 | COL·LEGI

DEFENSA DE LA PROFESSION: 2 accions que hem fet des del CEESC

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT: Setembre-Octubre 2019

Dia de l'Educació Social a Lleida

Antoni Polo Moya

DISCURS ÈTIC I PRÀCTICA PROFESSIONAL: L'ètica com antídoto (II)

DONEM VEU ALS COL·LECTIUS: XII Jornades d'Infància i Educació Social

18 | OPINIÓ

Reflexions després de l'examen

20 | DOSSIER PROFESSIONAL

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL: Prollema. Projecte de llengua materna de joves d'origen estranger tutelats i extutelats

TASTETS DE LLENGUA: Els parlants s'empoderen

ASSESSORAMENT JURÍDIC: El conveni col·lectiu

AL BLOG DEL CEESC

Acció, Reflexió i recerca

Dossier temàtic: autocora

PUBLICACIONS D'INTERÈS

27 | SERVEIS

Nou servei d'assessorament en protecció de dades i seguretat

Redueix la teva quota si estàs a l'atur

28 | MIRADES

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA: "No ho entenc"

VIST A LES XARXES

29 | ACTIVITAT COL·LEGIAL

Estudi sobre les dones professionals a Catalunya

El dret a la ciutat i l'educació social

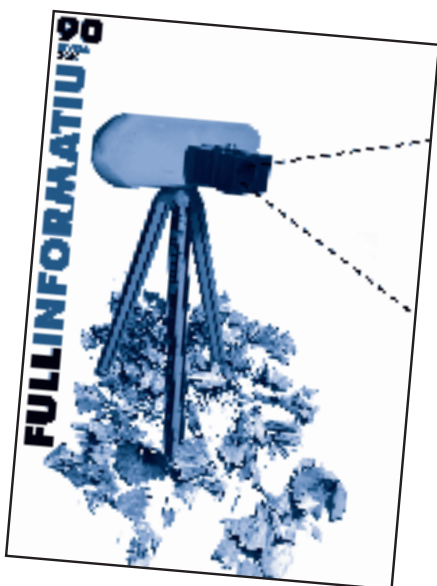
Projectes guanyadors de la Convocatòria d'Ajuts a Iniciatives Socials i Cooperació del CEESC 2019

VIII Congrés d'Educació Social a Aragó

34 | AGENDA

Catàleg de Formació Tardor

Agenda d'activitats

Edita:

**Col·legi d'Educadores i
Educadors Socials de
Catalunya (CEESC)**

Aragó, 141-143, 4a planta.
08015 Barcelona
Tel. 93 452 10 08
Fax. 93 518 30 54

Redacció: comunicacio@ceesc.cat

Disseny i maqueta: Jordi Sales Roqueta
Il·lustracions: Jordi Sales Roqueta

Impressió: Codipre Arts Gràfiques, SL.
Sabadell
Dipòsit Legal: B-20441/91
ISSN: 1888-4725
Revista periòdica

El Col·legi no es fa responsable de les opinions que no han estat emeses directament pel Col·legi en les seccions que li pertocquen, ni del contingut dels articles que no hagin estat directament organitzats pel CEESC.

En conveni amb:

**Diputació
Barcelona**

BEGOÑA ESCRIBANO GARVIN

Educadora social. Col·legiada: 6051.
Vocal de la Junta de Govern del CEESC
i membre del Comitè de Comunicació del
CGCEES.

A

ctualment la imatge
impera arreu: tenim
imposada l'evidència
d'aquella dita: "una
imatge val més que
mil paraules". I no
em pertoca a mi
rebatre-la (encara
que ho faria en pro

de la necessitat de ponderar la resta de sentits, més enllà de la vista), i us avanço que en aquest *Full* hi ha una peça adreçada a tractar els temes audiovisuals en el món social, i que tornem, un any més, amb els Premis Retines. Tot sigui per donar visibilitat a la professió, oi? Sembla que, com a professionals, ens costa escriure sobre el nostre quefer diari, mostrar allò que fem i del que som expertes, i deixem que siguin altres qui parlin i diguin sobre nosaltres, amb discursos i imatges moltes vegades esbiaixades.

Doncs aquí rau la intencionalitat de fer-nos visibles: posar al centre de les mirades -seguint alguns principis bàsics del CEESC recollits al pla de treball d'enguany-, els interessos i drets de la ciutadania, i la promoció, reconeixement i defensa de l'Educació Social com a dret a assolir per a tota la ciutadania.

Com fer-ho? Des de la responsabilitat de cadascuna de posar paraula i imatge a tot allò que fem, d'explicar-nos abans no ens expliquin, sent participants del nostre a dia a dia de forma activa. Què us sembla la idea de participar a la propera assemblea ordinària del 27 de març, i

fer visible el seu desenvolupament en xarxes? Per què no participes venint i immortalitzant algun moment amb alguna companya del CEESC? O bé ens expliques, in situ, alguna acció feta a la feina que pugui ser profitosa per a tothom?

Però saps? També tens l'opció de trobar-te, i compartir coneixement i aprenentatges, i estones, i riures amb altres companyes i companys de professió en la cita de l'any: el VIII Congrés Estatal de l'Educació Social que es farà a Saragossa els propers 16, 17 i 18 d'abril i que té com a lema "Educación social, dignidad y derechos".

En aquest número també donem un espai a un dels col·lectius professionals del CEESC, en aquesta ocasió serà el col·lectiu de protecció a la infància que ens farà un retorn de les XII JIES. També hi trobaràs la presentació de la proposta guanyadora del Premi Quim Grau, així com dels projectes guanyadors de la darrera edició dels Premis de Cooperació, els diferents posicionaments davant situacions que passen en el nostre entorn, l'acte que va tenir lloc per commemorar el Dia de l'Educació a Lleida, i la informació sobre el darrer número dels *Quaderns d'Educació Social*. No creus que són accions que ajuden a fer-nos visibles?

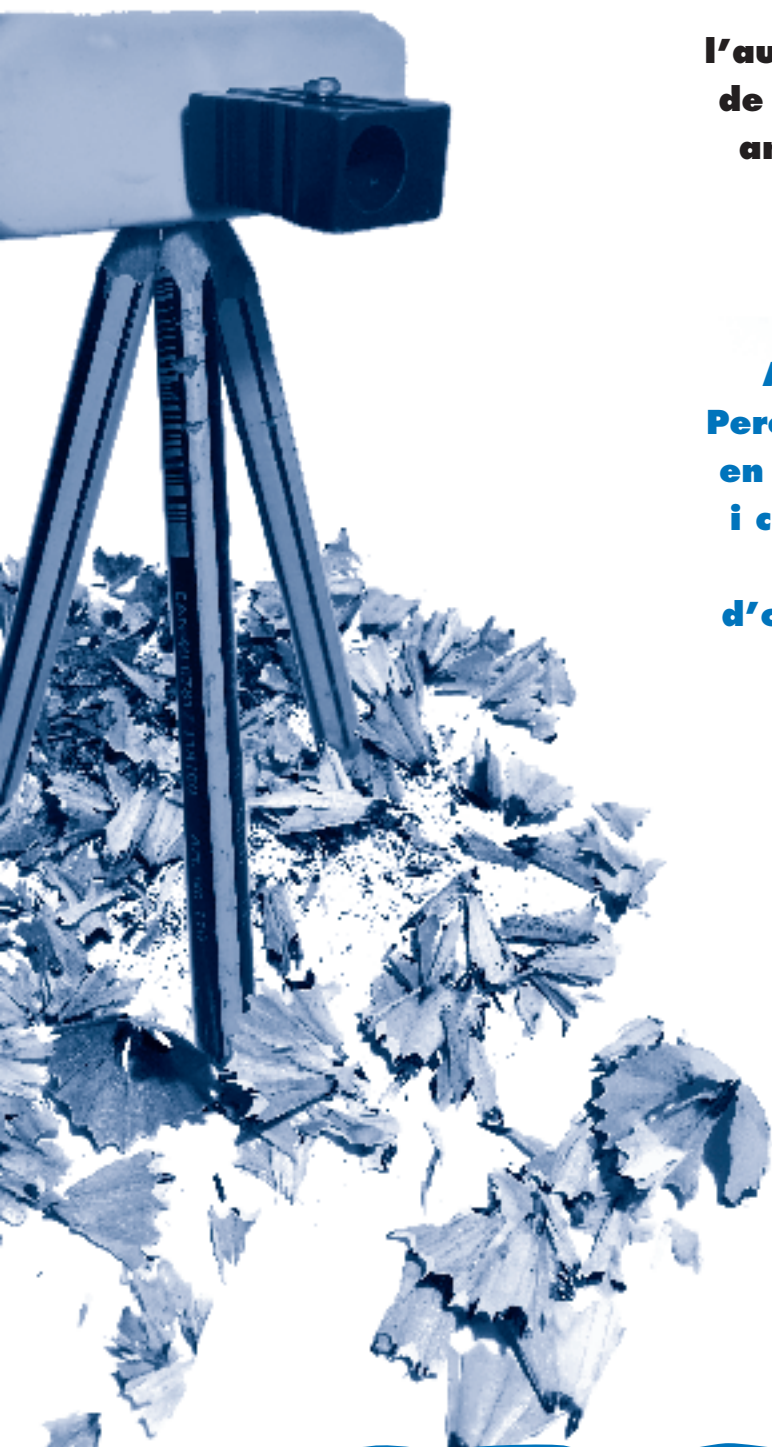
Feia 6 anys de la meua darrera presentació en aquest espai, així que només em falta dir que acabes d'obrir el nou nou *Full Informatiu* del CEESC; prepara't per tot el que ve a dins: gaudeix-ne! ●

AUDIOVISOCIAL: L'AUDIOVISUAL COM A RECURS I EINA EN L'ÀMBIT SOCIEDUCATIU

Els premis RetinES van néixer al 2008 amb l'objectiu de fomentar l'ús de l'audiovisual per tal de reflectir la tasca de l'educació social. Amb el temps, han anat creixent i s'han convertit en molt més que en uns premis.

Aquest any en celebrem la 7a edició. Però, a més a més, el 2016 es va posar en funcionament el RetinES com a canal i comunitat web oberta a persones que volen contribuir a generar un recull d'obres, treballs, intencions, processos, recursos i projectes audiovisuals des d'una òptica socioeducativa.

En aquest *Full* hem volgut dedicar el tema destacat al que ens hem atrevit a batejar com a *audiovisocial*. Per fer-ho, hem volgut parlar amb tres membres del Jurat dels Premis d'enguany, així com amb els responsables dels projectes guanyadors.

Del jurat del RetinES hem parlat amb la **Laura Marino**, educadora social que col·labora amb Barcelona Espai de Cinema, entitat que organitza la mostra de cinema documental Miradocs; i amb l'**Ana Cervantes** i la **Marta Junco**, dues

educadores que pertanyen a dues entitats que treballen directament amb l'audiovisual. L'Ana pertany a **elParlante**, una entitat que implementa i avalua estratègies d'educació i comunicació per promoure la ciutadania activa. La Marta és membre de **Teleduca, Educació i Comunicació**, un col·lectiu que treballa l'educació, la dinamització comunitària i la creació audiovisual participativa.

Laura, com l'entens, el caràcter cultural, social i educatiu en l'audiovisual? Creus que cada cop hi ha més reconeixement a l'audiovisual com a eina socioeducativa des dels dos mons, l'audiovisual i el social?

Laura Marino: l'audiovisual és un llenguatge que esdevé una eina d'apropament a altres realitats, reals o inventades, coincidents en el temps o d'altres èpoques passades, per tant, una eina essencial de coneixement i de transmissió de cultura.

Des del món educatiu cada cop s'utilitza més com a suport i acompanyament a la formació, tant des de l'educació formal com des de la no formal.

L'àmbit socioeducatiu ha sabut aprofitar el potencial de l'audiovisual, la força de les imatges i el so, a l'hora de situar-te i entendre altres realitats.

El món de la intervenció social crec que ha sabut copsar les oportunitats que ofereix l'audiovisual per millorar les competències de les persones, especialment dels infants i joves.

Des del món de la creació audiovisual també penso que cada cop hi ha més consciència de les potencialitats que té aquest llenguatge com a eina educativa. Estan naixent diverses productores que tenen com a objectiu introduir l'audiovisual en els centres educatius i generar elements de reflexió crítica entre els infants i adolescents utilitzant el món de la imatge.

Ana Cervantes (AC): l'audiovisual, tal com el coneixem avui dia, té moltes possibilitats, més enllà de l'entreteniment i la informació. Està a l'abast de totes les persones a través de plataformes diverses, televisió a la carta, mòbil, cinema, videojocs... Està present en totes les formes de socialització, ens comuniquem utilitzant les xarxes (Facebook, Twitter, Instagram, però també WhatsApp i totes les apps de contacte i intercanvi). La seva influència és cada vegada més gran perquè portem els continguts audiovisuals a la butxaca. Però, el millor de tot, és que això que fa uns anys era impensable, ara és possible, podem crear els nostres propis continguts i resignificar allò que apareix a les pantalles. Donar-li la volta! Les seves possibilitats són immenses. Però necessitem apostar per una educació més crítica envers els mitjans i que els mitjans es posin el vestit educatiu de tant en tant. En aquest sentit, i per la meua experiència amb elParlante, el món de l'educació social està molt obert i disposat a treballar-hi.

Fem projectes de sensibilització i cocreació audiovisual en entorns comunitaris, utilitzem l'audiovisual per generar espais de trobada, per gaudir de productes culturals, curtsmetratges, exposicions, documentals, creats per la mateixa comunitat.

En l'àmbit dels mitjans, els esforços són més aïllats, però hi ha molts casos interessants, com 'Oh my goig! La sèrie', de Betevé, o la proposta de TV Comunitària que estem engegant diverses entitats de Barcelona amb La veïnal. Aquest són alguns exemples locals. En plataformes més grans com HBO, Netflix, YouTube o en els videojocs, també ens trobem, cada vegada més, propostes socioeducatives diverses i molt interessants. I d'altres molt dolentes, que podem criticar. No cal esperar que ens donin els continguts fets, creem-los!

Marta Junco (MJ): crec que té un enorme poder, i més en aquest temps d'hipercomunicació. Crec que és una eina molt propera a la gent i que a la gent més jove els crida molt l'atenció. Ens consta que té molta força per a treballs d'autoexpressió, d'investigació de l'entorn, de dinamització de comunitat, de resolució de conflictes, d'empoderament, de cohesió social... cada vegada més tot tipus d'entitats, escoles i institucions engeguen projectes educatius i socials que tenen l'audiovisual com a eina.

Tant a elParlante com a Teleduca, es parteix i treballa més des de projectes propis o impulsats per vosaltres o a partir d'encàrrecs d'altres? I en aquests encàrrecs, què us demanen?, què necessiten?

(AC): a elParlante desenvolupem tant projectes propis, com el Festival Internacional de Cinema de la Gent Gran de Barcelona La Gran Pantalla, com d'altres entitats que tenen una necessitat específica. Ciutat Esperança n'és un exemple. Fa set anys que treballem amb el jovent de Ciutat Meridiana i Zona Nord per canviar la imatge que els havia deixat el desnonament.

El que ens identifica és la nostra metodologia, les entitats amb les quals treballem volen que implementem el nostre model Educació + Comunicació dins les seves necessitats comunitàries, culturals i socials. El que busquen, usualment, és generar un canvi, empoderar les persones, trencar els estereotips envers la diversitat cultural, de gènere o la diversitat i, en general, estrènyer vincles dins d'una comunitat en concret. El resultat pot ser una campanya, un festival o la realització d'un curtmetratge o una exposició de fotografia. L'important és el procés. Treballem la comunicació participativa, la crítica mediàtica i

el teatre social. I amb la cocreació, aconseguim entre totes un producte visual i/o audiovisual de qualitat, que es pot compartir amb la comunitat en un esdeveniment, o es pot penjar al web, a xarxes, que es pot presentar a un concurs o projectar-se en un festival, per què no? Tots aquests espais són importants per generar el debat col·lectiu i el canvi social que volem.

(MJ): a Teleduca treballem sobretot amb projectes propis o codissenyats amb altres entitats. A vegades ens arriben encàrrecs d'institucions, com el Cre-art, un projecte impulsat per la Diputació de Barcelona, que fem a l'Escola Lestonnac de Badalona i que conjuga moviment corporal i audiovisual; també ens arriben altres encàrrecs d'entitats que volen incorporar l'audiovisual participatiu per treballar processos que ja han engegat o per a activitats concretes, com és el cas de l'Ateneu L'Harmonia, que ens acaba de fer un encàrrec d'un taller per participar al festival Calidoscopi que treballi l'autorepresentació del barri de Sant Andreu mitjançant l'audiovisual. Però la majoria de projectes, com L'Escoleta de Cinema o Mopa BCN, són propis i codissenyats amb entitats. Més que encàrrecs, moltes vegades ens arriben propostes de col·laboració per introduir l'expressió audiovisual a diversos processos i codissem aquestes intervencions.

I què en pensen els creadors dels projectes guanyadors dels premis RetinES 2019 de l'audiovisual com a recurs i eina en l'àmbit socioeducatiu?

- 1. Feu servir l'audiovisual de manera habitual a la vostra entitat?**
- 2. Amb quin objectiu el feu servir?**
- 3. Creus que l'audiovisual és una eina socioeducativa?**
- 4. Què us ha representat haver guanyat el RetinES 2019?**
- 5. Ja heu pensat què fareu amb el premi?**

***El Harrak*, del grup IN-VISIBLES, conduït per Adrià Jurado i Adrià Sunyol, de Cinema Al Marge.** Històries de vida i projectes de futur d'adolescents i joves migrants no acompanyats, sense referents familiars, on expliquen d'una manera natural i directa què han sentit en arribar a Espanya i a Barcelona i què volen aconseguir a la seva vida.

- 1.** Sí, som una associació que fa classes de cinema a adolescents i joves en situació de vulnerabilitat.
- 2.** El cinema com una alternativa d'oci saludable en els adolescents i joves de barris del Raval i Poble Sec, actualment.
- 3.** Totalment. Crec que l'equip que forma part de Cinema Al Marge busca un equip multidisciplinari (educador social, cineastes, gestors culturals, etc.) que entenen el cinema com l'eina ideal en aquells joves a qui els costa posar paraules a les seves emocions i sensacions.
- 4.** El grup de joves que va fer *El Harrak* porta dos anys fent un llargmetratge sobre el mateix tema, que es titularà *Helma*, i ara estan en la fase de postproducció.
- 5.** Utilitzarem els diners del premi per a la postproducció del proper llargmetratge.

#CrecerLeyendo. Per una biblioteca inclusiva des de la infància, de la Fundació Biblioteca Social. Un reportatge que mostra com des de la biblioteca pública es pot contribuir a millorar la situació dels infants, quan un de cada tres, per diferents motius, està en risc d'exclusió social.

- 1.** Com a Fundació directament no fem servir l'audiovisual de manera habitual. En aquest cas, el reportatge el vam fer perquè el fessin servir les biblioteques. Ens consta que moltes d'elles ja l'han utilitzat. De fet, ja té 1.800 visualitzacions en la seva versió completa de 19 minuts, i la versió teaser, de 2 minuts, s'ha reproduït més de 2.000 vegades.
- 2.** L'objectiu del documental és, per una part, mostrar la realitat de la situació de la infància (un de cada tres infants està en risc de pobresa) i, per l'altra, mostrar com des de les biblioteques públiques es poden dur a terme actuacions i projectes per a la inclusió d'aquests infants. El rol de la biblioteca pública no és únicament cultural, ja que té un important component de cohesió i d'inclusió social, en aquest cas, de la infància, que és el futur del país.
- 3.** Sens dubte. De la mateixa manera que les biblioteques l'estan utilitzant, ens consta que alguna biblioteca escolar (Orlandai, per exemple) també l'està utilitzant.
- 4.** Per a nosaltres és important, ja que és un reconeixement, per una part a un documental en el qual hi hem posat esforç i interès i, de l'altra, és un reconeixement a una tasca sovint poc visible de moltes biblioteques públiques que treballen per a la inclusió de la infància.
- 5.** Ja hem aprofitat haver obtingut una menció del Premi com una oportunitat per a tornar a fer visible el documental.

***Sense Filtres*, de Jordi Cruiset i Carme Juidias, de l'Institut Santa Eugènia de Girona.** Una eina audiovisual molt útil i poderosa a nivell socioeducatiu i per a la reflexió sobre gènere i masclisme.

1. Sí, l'usem a les hores de tutoria per conscienciar els nostres alumnes.
2. Perquè prenguin consciència de com se senten les noies en cas d'agressió sobretot verbal i siguin capaços de mostrar empatia cap a elles.
3. Creiem sincerament que sí, i per això el vam concebre, ens sembla que els alumnes poden sentir-se identificats i identificades amb iguals.
4. Reforça la nostra feina a l'Aula Oberta com a orientadors. Hem rebut el reconeixement del nostre claustre i de companys de professió i aquesta és una de les millors fites aconseguides.
5. Sí, ens hem presentat al premi per tal d'ajudar els alumnes que tenim a l'Aula Oberta de l'institut. Comprarem ulleres, pintures, llapis, gomes, colors, tisores, llibretes, dossiers i tot de material fungible que necessitem.

***Moment Feliç*, de David Villarreal, per a la residència d'avis IBADA de Navarcles.**

Un reportatge que descriu un projecte intergeneracional i mostra la relació que s'estableix entre nens i avis a través d'una carta on demanen el moment més feliç de la seva vida.

1. Doncs sí, jo crec que per a la Fundació Ibada la comunicació és una eina molt important. De fet, *Moment Feliç* va néixer a través d'una activitat que volíem fer a la residència, on els avis sortissin en una pel·lícula, és llavors quan m'hi van implicar a mi. I junts vam rodar aquest curt: *Moment Feliç*. Un documental que explica els millors moments de les persones grans. Des de llavors, els vídeos i l'audiovisual són un tema relativament normal a Ibada: hem rodat més petits documentals, i ara estem rodant una ficció sobre l'empatia.
2. Per fer difusió de temàtiques poc tractades on els protagonistes siguin la gent gran. Fugim de la llagrimeta fàcil i ens centrem en temes reals, en una mirada positiva i digna.
3. Molt. És una gran eina per barrejar coneixements i emocions, una eina per transmetre valors a través d'històries de persones i, al final, l'objectiu de qualsevol persona que busca un món millor socialment, necessitarà l'audiovisual per fer veure a la resta de persones la importància d'aquest treball social i educatiu.
4. Un agraïment molt gran, una empenta d'energia per continuar treballant dins de l'audiovisual promovent valors dins de la societat i el paper que hi juguen les persones grans.
5. Invertir-lo en nous projectes, seguint la mateixa direcció que ja hem començat.

1. Sí, molt sovint. Al servei de teràpia ocupacional el fem servir de diverses maneres. Com un treball específic en si mateix, com ha estat el cas de la realització del curt seleccionat o, anteriorment, en diversos videoclips de felicitació nadalenca. També fem servir sovint el Youtube com a suport per a diverses activitats educatives; hem gravat vídeos d'activitats concretes per poder treballar-hi posteriorment i enregistrem material audiovisual in situ a les nostres sortides i excursions.
2. En el cas del curt o els videoclips nadalencs ens ha servit d'excusa per a treballar tot un seguit de coses com la confecció del guió, la preparació del vestuari, els diàlegs i les escenes i, sobretot, la paciència a l'hora de repetir una escena fins que tot surti correctament. Però, com dèiem, fem servir el mitjà de formes diverses, ja que les característiques dels nostres usuaris i usuàries converteixen el vídeo en una eina molt útil per a complementar l'explicació oral o signada. Pot servir, per exemple, per a recordar com vam fer una activitat concreta en el passat o per tenir un exemple visual a imitar. També juga un paper important a l'hora de donar a conèixer la tasca que realitzem tant als pares com a la resta de la societat.
3. Sense cap mena de dubte un llenguatge com l'audiovisual és una eina més a la nostra disposició. A més, a la societat actual ha esdevingut quasi indispensable en la comunicació diària i, per tant, esdevé natural comunicar-se per aquesta via. En el nostre cas, que treballem amb persones amb discapacitat intel·lectual, juga un paper clau a l'hora d'ampliar els canals d'explicació i complementar el missatge que volem transmetre.
4. Ha estat una passada! Ens ha omplert a tots i a totes d'orgull i alegria. Òbviament guanyar ens ha fet moltíssima il·lusió, però no només pel reconeixement. El fet de poder competir en igualtat de condicions i oportunitats amb persones sense discapacitat intel·lectual és engrescador. Espais com el RetinES contribueixen a fer passes cap a la direcció correcta i contribueixen a una visió plural i integradora de la societat on es veu a les persones no tant per les seves mancances sinó pel que són capaces de fer. Agraïm moltíssim tant al jurat com a la resta de participants aquest reconeixement.
5. Doncs la veritat és que sí. Ja hem fet servir per fer front a una part de les despeses d'aquesta activitat com, per exemple, per organitzar un bus perquè tots els usuaris i usuàries, familiars i educadors, poguessin posar-se de gala i participar de la projecció i l'entrega de premis. ●

La cita, del Grup teatral del Servei de Teràpia Ocupacional SOLC de Tarragona.

La primera incursió del grup teatral del servei és curtmetratge generat a partir d'un procés amb joves amb discapacitat o diversitat.

Participa als Premis RetinES 2020

Els premis RetinES arriben a la seva setena edició. La convocatòria està oberta fins al 15 d'abril. Consta de dues modalitats:

- Millor obra o projecte audiovisual en benefici de l'acció i/o activitat socioeducativa amb un premi de 600€.
- Millor obra o projecte audiovisual realitzat per joves de 18 a 30 anys amb un premi de 300€.

>>Tota la informació sobre les bases a la web de RetinES: <http://www.retines.net/>

DEFENSA DE LA PROFESSIONÓ

2 ACCIONS QUE HEM FET DES DEL CEESC

1 Mesa Unitària del Sector Social

El 18 de novembre de 2019, la Mesa unitària en defensa en defensa del sector social, formada per sindicats, col·legis professionals i organitzacions empresarials i del tercer sector, va presentar un manifest on denunciaven la situació crítica en què es troba el sector social, que reclama unes polítiques públiques que assegurin la cobertura dels drets socials, la qualitat de l'atenció, la sostenibilitat dels serveis i la millora de les condicions laborals dels professionals.

La Mesa va instar el Govern i el Parlament de Catalunya a construir els consensos necessaris per garantir uns pressupostos 2020 que assegurin el desplegament de les polítiques socials i revertixin de forma immediata la situació d'infrafinançament crònic que ha patit el sector durant més de 10 anys.

L'11 de desembre, la Mesa es va reunir amb els grups polítics amb representació al Parlament de Catalunya per traslladar-los la reclamació d'ubicar amb urgència les necessitats del sector social en l'agenda política del país i construir els consensos necessaris per tal que els pressupostos 2020 suposin ja un pas endavant en aquesta matèria.

El passat 15 de gener de 2020, la Mesa es va trobar amb el president de la Generalitat de Catalunya, el vicepresident del Govern i conseller d'Economia, i amb el conseller de Treball, Afers Socials i Famílies per reclamar l'activació de polítiques socials i millores substancials en el finançament dels serveis amb l'objectiu de garantir els drets socials de la ciutadania, una atenció de qualitat i unes millors condicions laborals per als treballadors i les treballadores del sector.

2 Proposició de Llei de Mesures per a la Prevenció i el Tractament del Maltractament Infantil

El 17 de gener de 2020, la presidenta del CEESC, Maria Rosa Monreal, va comparèixer a la Comissió de Treball, Afers Socials i Famílies del Parlament de Catalunya en relació amb la *Proposició de Llei de mesures per a la prevenció i el tractament del maltractament infantil* que es troba actualment en tràmit al Parlament.

Les aportacions van anar en un primer moment en reivindicar la figura dels educadors i les educadores socials en els àmbits de la infància, la protecció a la infància, l'educació i els serveis socials.

Pel que fa al document objecte de la revisió, des del CEESC vam considerar que es tractava d'un document excessivament indefinit en què no s'esmenta la nostra aportació com a experts en l'àmbit socioeducatiu i, fins i tot, utilitza una terminologia de caire assistencialista que confronta radicalment el caràcter preventiu de l'atenció socioeducativa de la nostra disciplina. També es va indicar que no quedava clar quin era el model d'atenció que s'hi proposava ja que no acaba de desplegar-se quin en seria el funcionament. ●

AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT

Posicionaments, adhesions i comunicats

NOVEMBRE

Comunicat del CGCEES davant les actuacions de la formació política VOX

El CGCEES ha emès un comunicat en què rebutja i condemna els atacs als nens i les nenes tutelats per l'administració pública i les protestes cap als centres on hi viuen i que responen als missatges d'odi xenòfob d'integrants del partit polític VOX.

Presentació del manifest unitari en defensa del sector social i d'atenció a les persones

El passat 18 de novembre, 12 entitats, entre les quals hi ha el CEESC, vam signar i presentar un manifest on reclamem unes polítiques públiques que assegurin la cobertura dels drets socials, la qualitat de l'atenció, la sostenibilitat dels serveis i la millora de les condicions laborals dels professionals.

Comunicat del CGCEES pel Dia Universal dels Drets dels Infants. "Haz posible lo imposible"

En motiu de la celebració del Dia Universal de la Infància, aquest 20 de novembre el CGCEES i tots els Col·legis membres, vam emetre el comunicat "Haz posible lo imposible" en què reclamem que "hem de tenir cura i protegir d'una manera contundent les persones adultes del futur".

Comunicat conjunt. Dia Mundial de la sida 2019. Ni estigma ni discriminació!

Sota el lema "Ni estigma ni discriminació!", les entitats signants demanem que el conjunt de les administracions, del teixit associatiu, de les societats científiques i de la societat en general mantinguem l'esforç de dur a terme la prevenció de la infecció amb tots els elements i les eines disponibles en aquests moments.

DESEMBRE

Des del CEESC demanem que la paraula "MENA" sigui retirada del procés participatiu per escollir el neologisme del 2019

Des del CEESC sol·licitem a l'Institut d'Estudis Catalans i a l'Observatori de Neologia de la UPF que retiri el terme "MENA" del procés de votació per escollir el neologisme de l'any 2019, de tal manera que aquest concepte no pugui arribar a formar part mai del diccionari normatiu.

Manifest del CGCEES: Professionals amb implicació en la defensa dels Drets Humans

Amb motiu de la celebració del Dia Mundial dels Drets Humans, el CGCEES manifesta que com a col·lectiu professional tenim el deure de vetllar per ajudar en l'adopció de polítiques socials justes i per tal que s'estableixin serveis i alternatives als recursos socioeconòmics

existents, així com per ajudar les persones en la resolució dels seus problemes, actuant sempre en el marc dels drets fonamentals.

El CEESC celebra els passos per a la millora de la situació d'emergència residencial

En relació amb el nou Decret llei de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge, el CEESC vam publicar un manifest en què celebrem les iniciatives polítiques que van encaminades a poder oferir més oferta pública d'habitatge.

GENER

La necessitat d'Educació Social davant el control i la censura cap a la comunitat educativa. Una qüestió de Drets Humans

"Des de l'Educació Social entenem les escoles com a espais de socialització, en els quals convivim totes les diversitats existents, espais compromesos amb l'ensenyament de valors socials fonamentals, que ens fan créixer, primer com a persones i després, com a societat crítica."

Manifest del Dia Internacional de l'Educació 2020

'Aprenentatge per als pobles, el planeta, la prosperitat i la pau' és el lema escollit enguany per la UNESCO amb motiu de la segona edició del Dia Internacional de l'Educació, proclamat per l'Assemblea General de les Nacions Unides i promogut, entre altres, pel CEESC a Lleida. ●

DIA DE L'EDUCACIÓ A LLEIDA

Per segon any consecutiu s'ha commemorat aquest dia, després que el desembre de 2018, l'Assemblea General de l'ONU va proclamar el 24 de gener com a Dia Internacional de l'Educació.

Ja des de l'any passat Lleida es va erigir com una de les ciutats on celebrar aquest dia amb diversos actes que el commemoren i la Delegació del CEESC a Lleida, n'ha estat una de les promotores.

Aquest any, a banda de diverses activitats reunides per commemorar-lo, l'acte principal es va dur a terme el mateix 24 de gener en què més de trenta entitats lleidatanes es van reunir a la Plaça Sant Joan. Durant la jornada es va reivindicar el paper clau de l'educació en la societat i es van realitzar diverses activitats, a més de llegir el manifest, que reclama **posar el fet educatiu al centre de la vida**.

Manifest del Dia Internacional de l'Educació 2020

24 de gener de 2020

Aprenentatge per als pobles, el planeta, la prosperitat i la pau, aquest és el lema escollit enguany per la UNESCO amb motiu de la segona edició del **Dia Internacional de l'Educació**, proclamat per l'Assemblea General de les Nacions Unides. **I avui som aquí per posar el fet educatiu al centre de les coses.** Tot sovint es planteja l'educació com la resposta, com la solució, a situacions de tota mena. Per tant, a l'hora de la veritat, també cal posar-la en valor i que tingui els recursos necessaris, que no quedi en paraules buides. I és que en un moment d'emergències diverses l'educació és un pilar cabdal de la nostra societat, clau per al benestar i per al desenvolupament sostenible.

Cal reafirmar, no només avui, el paper de l'educació com a dret humà fonamental, bé públic i motor de transformació social. Aquesta diada interpel·la agents de tota mena; al cap i a la fi, totes i tots en som part. Des de la teoria, de fet, s'ha concretat amb la classificació d'educació formal (en l'àmbit escolar i acadèmic), l'educació no formal (amb intencionalitat educativa però fora de l'àmbit escolar) i l'educació informal (allò que fem totes i tots quan no ens n'adonem). Ens mirem l'educació sense mirades restrictives, la vivim al llarg i ample de la vida, de del naixement fins a la mort i en temps i moments diversos. Cal, a més, que ofereixi més i millors oportunitats, que sigui de qualitat, inclusiva, equitativa i ecològica.

Aprenentatge per als pobles, el planeta, la prosperitat i la pau, dèiem, posant en relleu la naturalesa integral de l'educació, els seus objectius humanistes i la seua missió per a la realització dels anhels individuals i col·lectius, posant en valor el talent, la creativitat i la vida en comunitat i en aquest planeta Terra. Tot això, amb l'objectiu de lluitar contra les desigualtats. **L'educació és una condició prèvia de la participació política, la inclusió, la promoció i la democràcia. I, en el millor dels casos, l'educació pot catalitzar i consolidar la pau, la reconciliació i el benestar individual i col·lectiu.**

Per tot això, ara i aquí, demanem de posar el fet educatiu al centre de la vida. ●

ANTONI POLO MOYA

(1960-2019)
EDUCADOR SOCIAL
AMB IL·LUSIÓ FINS
AL FINAL

Per Núria Palau i Josep Vallés.

CEESC de Terres de l'Ebre.

El passat 30 d'octubre ens deixava **Antoni Polo**. Avui el volem recordar des dels diferents àmbits on l'hem conegut. Nascut a Forcall (Els Ports) en el si d'una gran família de nou germans, de ben jove estudiant a Tortosa on es va casar i va viure. Va estudiar Magisteri, Psicopedagogia i Ciències Religioses, també tenia el Postgrau en Direcció i Gestió de Centres Educatius. L'autoexigència en la preparació, inicial i continuada al llarg de tota la seva vida, el va fer un militant i referent en els projectes per a servir millor els altres, especialment els menys afavorits.

Tan aviat va contraure matrimoni, la seua esposa i ell foren enviats pel bisbe Ricard Maria Carles a l'altiplà de Perú de missioners (1987-1990). En tornar va treballar com a educador al Centre Obert Sant Francesc, gestionat per l'Ajuntament de Tortosa (1991-1995) i es va habilitar com a educador social. Va iniciar la Residència Juvenil "Coll de l'Alba", que va transformar-se en Centre Residencial d'Acció Educativa (1996-2000). A més del seu fill, va tenir-ne dos d'acollida. Va ser membre de l'assemblea constituent del Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya a Terres de l'Ebre (2009). Convocat pel bisbe Javier Salinas, va realitzar serveis al Col·legi diocesà Sagrada Família de Tortosa, des de representant de la titularitat, director, professor i promotor de la residència d'Estudiants Adrià VI i de l'Escola d'Hoteleria Via Magna. També va ser responsable del pis assistit "Cruïlla" del Pla Interdepartamental per a la Infància, fundador de l'Escola de l'Esplai de Tortosa i president del Patronat Obrer de la Sagrada Família (2000-2016). Va treballar en la dinamització del món del lleure i del voluntariat,

per a ell "l'essència de la seva vida"; "la vida té sentit quan et dones als altres"¹. És el Grup d'Esplai Blanquerna –entitat endegada fa 40 anys per ell i un grup d'aleshores joves entusiastes– el darrer gran contenidor de programes socioeducatius que ha pilotat. Durant aquest dies les paraules que més han arribat a la família han estat aquestes: *"Una gran persona, un gran amic, un millor cap. Hem après tant d'ell! Ens ha engrescat tant!"*. En el servei ha trobat el sentit de la vida i la felicitat.

Agraïm l'exemple de vida de Toni que *"allà on he estat he cregut que havia de fer quelcom per un món millor"* i remarcuem com a educadors la confiança en les persones a qui facilitava llur creixement personal. Ens queden les seves obres i els seus escrits dels que destaquem com a coautor:

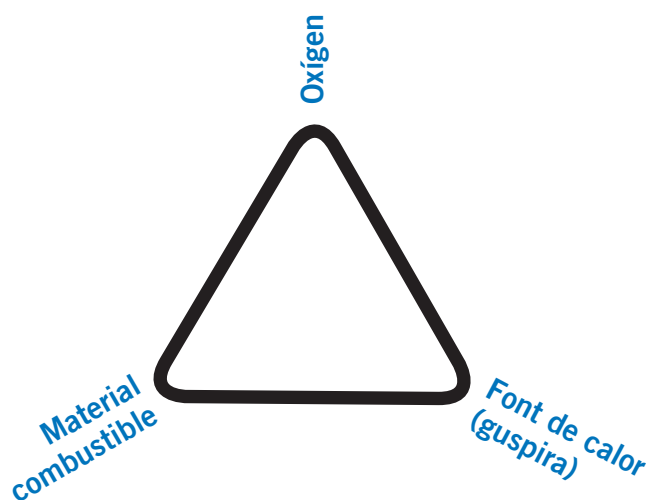
- *Converses amb l'educació social de les comarques meridionals*. Tarragona: Silva Editorial – CEESC, 2002. p. 27-31.
- *Esplai Blanquerna 1980-2000: una experiència d'inclusió a les Terres de l'Ebre*. València: Siquem Ediciones, 2000.
- *Educant en el Lleure. Formació per a monitors/monitores*. Barcelona: Editorial Claret, 2014.

Gràcies, **Toni**, per tot el que hem viscut a prop teu. Sabem que ens acompanyaràs i ens donaràs força per seguir endavant amb els projectes a les comarques del sud de Catalunya. Gràcies pel teu testimoni d'educador coherent en la teva fe i gran il·lusió per l'Educació Social com a eina de transformació. ●

¹. Entrevista a Toni Polo [<https://voluntariat.gencat.cat/historia/antoni-polo-voluntari-al-grup-esplai-blanquerna>].

L'ÈTICA COM A ANTÍDOT (II)

A l'*Full Informatiu* de tardor explicàvem la primera part de la Conferència que en **Joan Dueñas** va fer el 25 de setembre amb el títol *L'ètica com a antídot. Abordem situacions abans que apareguin els conflictes* en què explicava com podem evitar els conflictes per no reduir la tasca socioeducativa a un continu apagafocs. En Joan fa un símil amb el triangle del foc i quins són els elements necessaris perquè es produeixi la combustió.

A la tardor parlàvem de com neutralitzar el primer supòsit: com aconseguim no donar oxigen (en aquest cas el clima, l'ambient, el marc en què es dona la relació socioeducativa) al foc.

En aquest article parlarem de com neutralitzar el segon supòsit, el material combustible i deixarem el tercer supòsit, la font de calor, per al *Full* d'estiu.

En el segon supòsit parlàvem de **deixar sense possibilitat de combustió al material combustible** (en aquest cas els temes tractats, les emocions, la pròpia relació que establim amb la persona atesa, el tracte, els terminis, els protocols institucionals, etc.). Com podem tractar tots aquest aspectes, que afecten directament les persones ateses, amb cura i respecte, per tal que l'altre se senti cuidat?

La majoria de codis deontològics recullen els quatre principis bàsics de la bioètica, que estan en la base de qualsevol acció socioeducativa (autonomia, beneficència, justícia i no maleficència). Per tant, la cura de l'altre no és una opció, sinó una obligació. Hi ha, però, una percepció generalitzada, entre els professionals, que el respecte i la llibertat a la persona atesa està plenament garantida. Però, realment és així? Està clar que aquesta percepció dependrà segons la perspectiva i el model amb què ho analitzem:

Des d'una perspectiva principalista, el professional necessita definir el comportament explícit i estàndard de com es fa això de cuidar, mitjançant els següents criteris:

1. El **criteri utilitarista i situacional** cau en el depèn. En aquest supòsit la nostra intervenció com a professionals és poc concreta, aproximativa i genera inseguretat en les persones. Ho sotmetem tot a elements externs que nosaltres, suposadament, no controlem: *no sé, depèn de quan es pugui, ja sabem com es això dels protocols, no depèn de nosaltres*, “las cosas de palacio van despacio”, i podríem seguir recitant una lletania de frases que condicionen la nostra intervenció, que ens excusa davant de la persona atesa i ens situa a nosaltres fora de la zona de responsabilitat, però que pot arribar a generar combustió.
2. El **criteri de les virtuts** fixa actituds pensant en què és millor per a la persona atesa però des de la seva percepció professional i personal i des de les seves pròpies conviccions. No podem oblidar que, com a professionals, ens devem a una ètica consensuada. Una ètica professional que està recollida en el codi deontològic, però no només en el codi, una ètica que neix de la reflexió, cal reflexionar per trobar respostes col·legiades a les preguntes i reptes que se'ns plantegen en la nostra pràctica quotidiana.
3. El **criteri de la cura** ens recorda que l'important és la sensació de ser cuidat que té la persona atesa (una cosa és que el professional cregui que “està cuidant” -percepció de dalt a baix- i una altra cosa és que el criteri sigui que l'altre se senti cuidat -mirada de baix a dalt). Aquesta perspectiva ens obre moltes preguntes perquè un es pot sentir cuidat perquè hi ha algú que, excepcionalment, s'ocupa d'ell, i el poc que aquell professional fa, és rebut amb un entusiasme desmesurat. Però això no vol dir que el professional estigui fent tot el possible. Una actitud agraïda i positiva envers la feina del tècnic que l'atén no hauria de satisfer el professional fins al punt de relaxar-se amb el sentiment de la feina feta, perquè relaxar-se, a la llarga, pot provocar frustració en la persona.

Des d'un plantejament tecnocràtic, la persona s'ajusta al sistema i a la lògica dels professionals, així que el respecte i l'autonomia queden molt delimitats per la pressió del marc. En aquest escenari, la persona atesa té poca llibertat d'acció: els protocols d'actuació, els tempos dels professionals, l'organització del servei, etc.

fan que la persona atesa es mogui per un estret camí en què cal adaptar-se si no vol ser titllada de poc col·laboradora. Llavors la persona atesa es converteix en un element díscol que es nega a col·laborar amb els serveis. *L'hem citat més de cinc cops i no ha vingut, encara no ens ha portat la documentació, no respon al telèfon, però... hem tingut en compte els seus horaris?, hem pensat en les dificultats que pot tenir per recollir certa documentació?*

En canvi, **un model centrat en la persona** fa que sigui el sistema qui s'adapti a les necessitats, de manera que aquests marges s'eixamplen. És veritat que la maquinària de Serveis Socials té un pes institucional massa feixuc que fa molt difícil que es pugui adaptar a cada cas en concret. Però, cal tenir en compte que demanar a les persones ateses que no vagin a la feina tal dia o tal altre perquè han de fer una entrevista, que suportin llargues estones d'espera a les nostres dependències, que els adolescents perdin hores de classe o que renunciïn als seus plans per venir als nostres serveis, quan els nostres horaris són, sovint, inamovibles, no ajuda a crear un clima de mútua col·laboració.

Tenint en compte aquestes premisses, què vol dir garantir el respecte a la persona atesa?

El respecte no és, només, una correcció en el tracte (que en molts casos tampoc es dona) també té a veure amb la comprensió i la consideració de les circumstàncies personals i socials d'aquells a qui atenem.

Quan parlem de respecte, parlem de tenir en compte els processos i els temps que la persona fa i necessita, de respectar la seva privacitat, el seu present i la seva història. No hem de perdre de vista que, més enllà de toxicòmans, *sensellaristes*, *alcohòlics*... els nostres usuaris són persones.

Hem de poder trobar una manera d'acompanyar la persona que respecti l'equilibri entre la seva llibertat i el nostre seguiment socioeducatiu, entre el nostre guiatge i la seva autonomia.

Necessitem que les persones que atenem ens ajudin a conèixer-les i només ho aconseguirem amb la seva col·laboració. No les coneixerem ni pels informes de derivació, ni per les nostres intuïcions, ni per les coordinacions amb altres serveis o professionals i, ni molt menys, pels nostres prejudicis. Per aconseguir aquesta col·laboració, més que explorar-les, hem d'apropar-nos-hi amb molt de respecte.

*Joan Dueñas , a la xerrada
l'"Ètica com a antídoto",
acompanyat de Pep Plana,
president de la Junta Dele-
gada del CEESC a Girona.*

La llibertat de decisió. Això implica un acompanyament en la presa de decisions (la llibertat no implica deixar sola la persona en la presa de decisions). Però perquè aquesta garantia sigui real cal que la persona atesa pugui disposar d'opcions factibles, reals i afavoridores. No podem caure en la lògica del "o lo tomas o lo dejas". També ajuda a decidir lliurement si utilitzem un llenguatge entenedor que no estigui ple de tecnicismes i suposi un mur comunicacional que complica la comprensió de la seva situació i, conseqüentment, la presa de decisions.

La llibertat de reflexió. Acompanyar la persona en aquest procés de reflexió sobre la seva situació. Anar al costat ajudant-la a prendre la decisió més afavoridora sense imposar les teories del professional i fent preguntes que ajudin en aquesta reflexió. És a dir, construir conjuntament amb la persona atesa. Treballant amb la persona i no només per la persona

Llibertat d'acció. Molts cops les persones que arriben al nostre servei transiten per la vida amb el pes de la seva història; com podem mitigar aquest pes perquè puguin caminar més lleugeres? Una primera resposta seria alliberant-les de la dictadura del diagnòstic (és toxicòman, alcohòlica, poc col·laborador, agressiva, té trets psicòtics, és maltractador...).

Parlant de llibertat, aquest tema genera a molts professionals una sensació d'impotència i frustració de no poder actuar com ells voldrien pels límits amb què sovint es troben (límits institucionals, professionals, de manca de recursos, de protocols, etc.).

Cal cercar les formes per articular un equilibri entre respecte/llibertat, i crear escenaris de respecte i de llibertat amb la responsabilitat. Sabent quins riscos comporta -quins es poden assumir i quins són els llindars que no s'han de traspassar- i comptant que hi ha una part que és negociable o que es pot decidir conjuntament, però comptant, també, que hi ha una part en la qual el professional està sol.

Com gestiona el professional aquestes situacions d'incertesa: ho fa sol? Té on comentar-ho? És un espai sistematitzat o espontani i informal? Com va construint (o no ho fa) arguments més explícits que puguin ser compartits per tots els membres d'un equip? O, per contra, cadascú funciona segons les seves interpretacions personals? En aquest cas, el gran problema és que en un espai professional s'acabi funcionant majoritàriament des d'una ètica personal i no des d'una ètica professional.

En el proper *Full* continuarem amb el tercer vèrtex del triangle de foc. ●

DONEM VEU **ALS COL·LECTIUS**

XII JORNADES D'INFÀNCIA I EDUCACIÓ SOCIAL

Taula sobre la funció educativa a les #12JIES amb Carme Montserrat Boada (UdG), Rosa Valls (UB), Carme Panchón (CEESC) i Regina Gairal (URV).

Divendres, 22 de novembre de 2019, es van celebrar les **XII Jornades d'Infància i Educació Social**, organitzades pel Col·lectiu de Protecció a la Infància i Adolescència del CEESC, al Centre Cívic Cotxeres Borrell de Barcelona amb una participació de més de 70 persones.

Aquesta edició de les Jornades va estar dedicada als professionals del sistema de protecció a la infància i l'adolescència. Amb la finalitat de tractar presencialment i *in situ* la realitat i el present de la professió en aquest sector, vam voler aprofundir en els tres eixos clau de la professió dins el sector i que són els que vertebraven l'**Informe sobre la situació professional i laboral als diferents centres i recursos del sistema de protecció a la infància**

i l'adolescència de Catalunya: la seva funció educativa, la relació contractual i la pròpia salut de treballadores i treballadors.

En el darrer *Full Informatiu* ja us vam avançar les dades més destacades de l'Informe, en exclusiva, abans de presentar-lo. Ara, si voleu el podeu consultar on line a la nostra web.

L'última intencionalitat de les Jornades i de l'estudi és posar llum a la realitat que es viu i és viscuda pels professionals del sector de la protecció a la infància i incidir en lluitar, reivindicar, dignificar la professió i canviar aquelles situacions que són millorables i que podrien beneficiar tant al col·lectiu de professionals com als infants, adolescents i joves. ●

REFLEXIONS DESPRÉS DE L'EXAMEN

Al Full de primavera del 2019, la C., que prefereix restar a l'anonimat, ens va escriure l'article "Què és passar una oposició? No ho sé, encara no l'he passat" en què ens explicava com s'estava preparant les oposicions d'educadores i educadors socials de l'àmbit de l'execució penal.

Ara, ens explica com ha anat el procés i les conclusions que en treu de tot plegat.

Després de prop de dos anys d'estudi, va arribar el dia, el 27 de juliol de 2019 va tenir lloc l'examen de l'oposició d'educadors i educadores socials de l'àmbit de l'execució penal. Ara puc parlar alleugerida, em vaig treure un pes de sobre molt gran. Tota la meva vida girava al voltant d'aquest examen.

A nivell personal puc dir que no hauria sobreviscut emocionalment tot aquest procés sense el suport incondicional de la parella i la família, però sobretot de la parella. Potser sonarà a tòpic però és una veritat com un temple. Nosaltres pringuem molt però l'altre, també. Sobretot quan hi ha canalla pel mig. En el meu cas, la meua parella ha recorregut tots els locals, museus, fires, activitats i pícnic baby-friendly de la ciutat. Ell també hauria d'escriure un blog o un article sobre com sobreviure a unes oposicions. A banda que ha hagut de donar

explicacions als rumors infundats de separació a causa de les seves constants aparicions en solitari als esdeveniments familiars. Per això dic que no és un tòpic, hi ha gent que no ho comprèn i no ajuda.

A nivell professional, i si hagués de fer alguna mena de recomanació a un futur opositor o opositora, diria:

- **No posposis allò inevitable.** Fica't-hi i seriosament.
- **Planifica el temps que dedicaràs a l'estudi.** No val amb el temps del "quan pugui". Planifica.
- **Compleix amb els plans i els objectius planificats.** Si no arribes pot ser que no estiguin ajustats a la realitat. Normalment pecaràs d'objectius massa grans pel temps establert. És millor tenir objectius petits per tenir sensació d'èxit.

- **Ludifica l'estudi: fes de l'estudi un repte constant que et vingui de gust superar.** Podràs veure on estaves, on estàs i on vols arribar. Per exemple, en lloc de pretendre aprendre un tema en una tarda o un cap de setmana, **un objectiu de primer nivell podria ser llegir un tema en una tarda.** Al principi de l'estudi llegir un tema no és una tasca senzilla. Dediques més temps a buscar al diccionari que a cap altra cosa. Passen molts dies fins que entens el vocabulari específic de les lleis, les estructures, etc. Tranquil·litat, tothom està igual. No sempre serà així de lent avançar.

- **Fes-te resums o esquemes d'un tema que sigui molt complicat i proposa't no parar fins a desfer-ne l'entrellat i fer-ho més digerible.** En el meu cas, tenia un repte extra després d'haver adquirit un compromís ferm amb un company d'estudi. És a dir, si jo agafava un tema, el resumia, el feia comprensiu, l'esquematzava, perquè tenia el repte de compartir-lo i explicar-lo a un company d'estudi. A la vegada, aquest company d'estudi feia el mateix per mi. En aquell moment no ho sabíem, però el joc consistia en: com més m'esforcés jo, més s'esforçaria el meu company, i així tots ho entendríem millor.

- Abans d'anar a classe **fes una bona lectura del tema que hi tractareu** (hauràs de tenir present la programació de l'acadèmia si és que hi vas) i allà resol els dubtes que tinguis. A poc a poc aniràs veient la llum.

- **Fes tot el que estigui al teu abast.** Potser després el resultat no compensarà però almenys sabràs que vas fer tot el que estava a les teves mans per aconseguir-ho.

- En aquesta línia, **fes les inversions que consideris que t'ajudaran**, com ara acadèmies, cangurs, llibres, professors...

- **Comparteix el teu neguit amb iguals que et puguin ajudar i entendre.** Però compte amb els lladres de temps. Fàcilment es pot tendir a la crítica per la crítica i a la conversa que no aporta res. Hi ha d'haver temps per tot però vigila que no se t'escapi en coses que no ajuden.

- Els processos estressants com aquest treuen el millor i el pitjor de les persones. En la línia del punt anterior, compte perquè quan estem nerviosos projectem i deixem en els altres els neguits, les pors, les inseguretats... Ja en tens prou amb els teus! **Regula't per no carregar-te de neguits d'altres ni tampoc carregar als altres amb els teus.**

- **Dona't temps, també, per desconnectar, menjar, dormir, gaudir...** tot en la mesura que sigui viable. Tot i així, em sap greu dir-t'ho, però no ho pots tenir tot. Cal fer molts sacrificis i dir no a moltes coses però, de tant en tant, també cal premiar-se i agafar forces.

- **Deixa de banda les pors i les inseguretats en si tu pots o no pots. Simplement fes-ho.**

Tot això que us he explicat sorgeix d'un grup de persones que van tenir bones idees i les van posar en marxa i, tot i que no era la meua intenció convertir aquest article en una guia d'estudi, penso que si pot ajudar d'altres persones, a mi ja m'està bé.

Ara bé, **una oposició no sol ser un camí fàcil i per desgràcia tampoc no és just.** Any rere any treballadors públics, ciutadans i ciutadanes, personal interí... passen pel tràngol d'un procés selectiu que, independentment de la nota, no és gens representatiu de la nostra vàlua com a professionals. No expressa la nostra capacitat de treballar en equip, de fer front als reptes, d'engegar un projecte, d'acompanyar processos de reinserció, de comunicació, de companyonia...

En el camí d'una oposició es perden persones amb un talent extraordinari pel simple fet d'errar en un lloc concret, un dia concret i a una hora concreta amb un test a les mans.

És extremadament cruel i trist veure com un col·lectiu professional unit es tensiona i es crispa per un procés competitiu que ens afecta emocionalment i que, inevitablement, ens posa una etiqueta horrible de vencedors o vençuts.

Requereix d'un procés de dol i d'un sobreesforç per tornar a posar-ho tot a lloc: *soc un bon empleat, m'estimo la meua feina, ho faig el millor que puc, soc una professional capacitada... i aquest procés no em representa.*

En ple segle XXI, **una administració pública que es considera moderna, com la societat a la qual representa i per a la qual treballa, no és capaç de trencar amb aquesta cadena de patiment i desaprofament de capital humà ni de trobar sistemes de selecció més adients.** Hi ha qui diu que aquest és el millor dels pitjors sistemes per permetre el lliure accés a la funció pública. A mi em sembla més una manera de dir: *Jo vaig passar per l'adreçador (d'una oposició) i tu també ho hauràs de fer.* Tot plegat dona encara més una imatge d'administració carca que no acaba d'adaptar-se als nous temps. ●

EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

PROLLEMA

Projecte de llengua materna de joves d'origen estranger tutelats i extutelats

prollema, ensenyant llengua materna

(joves - apoderament - hostilitat - descolonització)

Presentar-nos no sempre és fàcil, ja que el nom de la nostra proposta pot generar confusió: *proiema? proyema? problema?...* **pro-ile-ma**. En minúscula i lle-tre-jat: **projecte**, de **llengua**, **materna**.

Prollema neix des de la qüestió, l'autocrítica i el convenciment que des de l'àmbit de l'acció social cal esdevenir creatius, flexibles i, fins i tot, moure's al marge d'allò normatiu. Cal fer, pensar i ser canvi. Acollint-nos a la nostra intervenció diària amb **joves migrats sols**, posant-la en qüestió, així com a la pròpia estructura del sistema de protecció de l'infant, i el rol passiu i de mer receptor que adoptaven els joves amb aquell: 'dame, dame', pensem **prollema**.

SENSE - AMB

Prollema focalitza sobre un perfil molt concret: joves d'origen estranger majors d'edat **SENSE** referents adults al territori, **SENSE situació administrativa regularitzada**, **SENSE disposició d'ingressos regulars i reglats**, en situació de **SENSEllarisme**, **SENSE ocupació** (entesa com a participació a l'àmbit formatiu). Elements que, aliens a la seva persona, determinen la seva **realitat** i la **mirada** de l'altre, obviant-se aquelles potencialitats pròpies -inherents o adquirides- que sí determinen la seva persona, essent alhora elements de **canvi** de la 'situació SENSE'.

Partint de la lògica de Paulo Freire “*tothom sap alguna cosa i alhora n'ignora una altra*”, des de **prollema** treballem **AMB** una de les moltes potencialitats del jovent migrat sol: la seva **llengua materna**.

L'entnem com a proposta adreçada a joves migrats sols en situació d'**exclusió social SEVERA** que els i les capacita, prèvia formació, com a **ensenyants** de la seva **llengua materna** amb l'objectiu d'impartir-la de forma **remunerada**.

Jove agent actiu

Durant **5 mesos, 3 dies** a la setmana, **4 joves** per edició -apostant per la **paritat** de gènere i amb llengües maternes diferents que responen a la lògica **decolonial**- participen a la **formació d'ensenyants**.

Des del primer moment el jovent interessat esdevindrà **actiu** en la participació a la proposta, ja que per participar-hi, prèviament hi ha contactat, ha assistit a la sessió conjunta amb d'altres joves interessats i ha realitzat una entrevista personal que en determinarà l'interès, el grau de responsabilitat, la capacitat de compatibilització i el perfil adient en base a **requisits i criteris** demandats.

Ahora és **agent actiu** en la **construcció** del **contingut** i en l'**estructura** de la formació de llengua a impartir, prenent com a punt de partida la seva pròpia experiència **personal** en tant que aprenent, en el moment de la seva arribada, de les llengües del territori d'acollida.

La construcció de coneixement requereix també de la participació de la **comunitat**, comptant amb **persones voluntàries** a l'última fase de la **formació d'ensenyants**, les quals, **replicant l'escenari d'aula** que es trobarà el jovent en el moment d'impartir la classes de la seva llengua materna, efectuaran l'**acompanyament** per a la posada en pràctica dels coneixements i competències

adquirides durant la formació d'ensenyants, validant també la seva **capacitació** com a **ensenyant** de llengua.

Jove ensenyant

Moment clau i determinant. Més enllà d'impartir la llengua en un marc remunerat, on s'ensenyarà des de la **pràctica** i l'**oralitat**, és el moment, però, d'allò **immaterial**: posant en valor l'**AMB** en detriment del **SENSE**.

Al llarg de **7 mesos** el jovent ensenyant **articularà** el grup d'aprenents, interactuarà en un pla **d'igualtat**, encara que amb un rol d'emissor de coneixement, estructurant-ne el contingut i tempos de la formació, veient-se **capaç, reconegut i autoreconegut**, amb capacitat de **projectar un futur** immediat positiu, apostant, per què no, per la seva **(re)incorporació** al marc formatiu i, sobretot, sens dubte, ampliant la seva xarxa personal fora del marc assistencialista, la qual pot esdevenir possibilitadora d'opcions que d'inici semblaven remotes i suposant elements de **canvi** de la 'situació **SENSE**: *feines temporals, possibilitat de regularització administrativa, habitatge, referents adults, etc.*

Una dada. La previsió de l'impacte per jove participant cerca incidir sobre 5 persones voluntàries, i sobre un total de 15 aprenents distribuïdes al llarg del període que el jovent imparteix formació. 20 persones, 20 oportunitats.

Barcelona

Ciutat mundial, acollidora i de trànsit, diversa, amb més de 300 llengües parlades.

Instaurem models, noves maneres d'intervenir, nous enfocaments per treballar i fer partícips joves migrats sols que es troben en situació d'exclusió que tenen més **AMB** que **SENSE**?

Parlem, Barcelona, ciutat refugi? ●

TASTETS DE LLENGUA

ELS PARLANTS S'EMPODEREN

CNL DE BARCELONA

Delegació de l'Eixample
C/ Calàbria, 66, 2n
08015 Barcelona

Pel setembre del 2014 l'article que publicàvem en aquests *Tastets de llengua* es titulava "Apoderament o empoderament?". En aquell text explicàvem que la forma adequada per traduir la paraula anglesa *empowerment* era *apoderament*, com també que el verb relacionat *to empower* s'havia de traduir per *apoderar* o *apoderar-se*.

Així ho havia establert el Centre de Terminologia TERMCAT l'any 2012, tot desestimant *empoderament* i *empoderar(-se)*, a partir de les vacil·lacions sorgides a l'hora d'expressar en una paraula el fet que "una persona o un grup social aconseguixin la força o els mitjans necessaris per a enfortir el seu potencial en termes econòmics, polítics, socials o laborals", tal com ho defineix el mateix TERMCAT.

En aquests darrers set anys, i malgrat aquesta decisió, alguns mitjans de comunicació han optat per utilitzar normalment les formes *empoderament* i *empoderar* (de vegades alternant-les amb *apoderament* i *apoderar*) i algunes veus expertes han criticat la proposta per la poca precisió dels termes (no és igual *una dona apoderada* que *una dona empoderada*).

A més, la realitat és que, en aquesta qüestió, els parlants s'han empoderat i, durant aquests anys, han fet créixer notablement l'ús d'*empoderament* i *empoderar*, mentre que *apoderament* i *apoderar* s'han vist arraconats.

Aquests fets, juntament amb la presa de posició a favor d'*empoderament* i *empoderar* d'alguns serveis lingüístics universitaris i del portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals ésAdir, han comportat que el Consell Supervisor del TERMCAT reconsiderés la seva decisió i resolgués que les formes desestimades el 2012 es convertissin en el neologisme preferit per designar aquest procés. Mantenien, però, les formes *apoderament* i *apoderar(-se)* com a sinònimes.

Les raons que addueixen ara des del TERMCAT són, resumint, que es tracta de paraules ben formades en català (com *empaquetar* o *emmagatzemar*) i que són més precises. Si voleu veure'n la justificació completa, podeu consultar l'entrada *empoderament* a la Neoloteca del TERMCAT (<https://www.termcat.cat/ca/neoloteca>).

El 7 d'octubre del 2019 es van publicar al DOGC més de cinc-cents termes normalitzats pel TERMCAT, entre els quals *empoderament* i *empoderar(-se)*. No estan aprovats encara per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, que ho farà en la reunió que toqui, i per aquesta raó avui no els trobem al diccionari normatiu (DIEC). Però, com que ja sabem que amb les coses de palau val més asseure's, mentrestant les podem utilitzar sense cap recança. ●

ASSESSORAMENT JURÍDIC

EL CONVENI COL·LECTIU: COM SABER QUIN S'APLICA A LA MEVA ORGANITZACIÓ

IACTA, Cooperativa d'assessorament jurídic i de transformació social.

Segons el que estableix l'article 82 de l'Estatut dels treballadors, els convenis col·lectius representen l'expressió de l'acord adoptat entre els representants dels treballadors i els empresaris per regular les condicions de treball i productivitat. Respectar-ne el contingut és obligatori per totes les persones treballadores i empresàries dins del seu àmbit d'aplicació i durant tot el temps que estigui vigent.

Ara bé: com saber quin és l'àmbit d'aplicació d'un determinat conveni col·lectiu? O, dit d'una altra manera: com saber quin és el conveni col·lectiu que s'aplica a l'entitat o a l'organització per la qual treballem? Són quatre els elements que hem de tenir en compte: l'àmbit personal, el funcional, el territorial i el temporal. Tots quatre es troben regulats als primers articles de cada conveni col·lectiu.

L'àmbit territorial indica on s'aplica el conveni: pot ser una província, una comunitat autònoma o a tot el territori de l'Estat espanyol. Pel que fa a l'**àmbit personal**, aquest indica a qui, dins de l'àmbit funcional i territorial, s'aplica (pot excloure personal directiu o d'alta gestió dins de l'empresa, per exemple). L'**àmbit temporal** fa referència

al període de vigència de la norma. Per últim, l'**àmbit funcional** descriu el sector d'activitat al qual s'aplica el conveni com, per exemple, l'hostaleria, la indústria siderometal·lúrgica o de la construcció. A vegades ens poden sorgir dubtes amb organitzacions que abastin diversos sectors d'activitat. En aquests casos, per saber quin és el conveni, tindrem en compte criteris com ara quina és l'activitat principal de l'empresa (i com veurem més endavant, precisament, el conveni d'Acció Social estableix una excepció a aquesta regla general!).

Feta aquesta petita introducció, centrem-nos en el *Conveni col·lectiu de treball de Catalunya d'acció social amb infants, joves, famílies i d'altres en situació de risc*, actualment aplicable a moltes de les entitats i organitzacions on presten serveis els educadors i les educadores socials.

L'article 2 del Conveni descriu l'àmbit funcional d'aplicació, a saber: les empreses i entitats que prestin activitats d'acció social amb infants, joves, famílies i d'altres en situació de risc. A continuació, estableix un llistat d'activitats i serveis, com els Serveis de Centre Residencial d'Acció Educativa (CRAE), les cases d'infants, els Serveis d'Acompanyament Especialitzat a Joves Tutelats

i Extutelats (SAEJ), entre d'altres. La llista és molt àmplia, val la pena llegir-la.

A més, hem de tenir en compte dues qüestions. La primera és que el Conveni s'aplica a les persones treballadores dels serveis esmentats amb independència de quina sigui l'activitat principal de l'empresa o entitat. És a dir, si, per exemple, l'activitat principal de l'entitat per a la qual treballem no està inclosa al llistat, però nosaltres prestem serveis a un CRAE, se'ns haurà d'aplicar el conveni col·lectiu d'acció social. La segona qüestió que hem de tenir en compte és que l'article 2 no descriu una relació tancada. Concretament, es considera inclosa "previ dictamen de la Comissió paritària [...], qualsevol altra activitat que existeixi o de nova creació, sempre que la seva funció pugui ser enquadrada en la relació anterior". La Comissió paritària és l'òrgan de govern i gestió del Conveni col·lectiu que, entre altres funcions, n'interpreta el contingut i canalitza els eventuais conflictes d'aplicació que puguin sorgir. Les seves atribucions

i funcionament es regulen a l'article 9 del Conveni, el qual també indica com dirigir-s'hi.

Amb tot això, algunes entitats i empreses on s'hauria d'aplicar el *Conveni d'acció social* no ho fan, optant per altres opcions menys favorables i precaritzadores per a les persones treballadores com el *Conveni col·lectiu del sector del lleure educatiu i sociocultural de Catalunya* o el de tallers per a disminuïts psíquics de Catalunya, entre d'altres, que ni tan sols contempen la figura de l'educador/a social.

Per dignificar la professió, entre d'altres qüestions (com, essencialment, millorar les condicions de treball establertes al Conveni), cal exigir l'aplicació del *Conveni col·lectiu d'acció social* a totes les entitats incloses -o que poden ser incloses- a l'article 2. La via és plantejar-ho a l'empresa a través de la representació de les persones treballadores (delegats de personal o comitè d'empresa). ●

AL BLOG DEL CEESC

17 d'octubre I si els i les professionals de l'educació social girem la mirada cap a nosaltres mateixos?

Des de l'Institut Gestalt ens van escriure un article sobre el fet que dedicar energia a la revisió i cura personal dels equips d'atenció directa pot incrementar el potencial terapèutic de la intervenció educativa.

24 d'octubre Serveis públics motors de l'acció comunitària

Us presentem un estudi exploratori de casos basat en la lectura de documents que pretén aportar eines que millorin l'acció comunitària a partir d'identificar els elements comuns de quatre iniciatives impulsades per l'Administració.

30 d'octubre Coaching versus Supervisió

La Susanne Rieger, presidenta de l'European Association for Supervision and Coaching, ens explica les diferències que hi ha entre el coaching i la supervisió.

16 de gener Es publica un conte del "Coneix els teus drets"

Des de Serendipia, una iniciativa i servei entorn a l'orientació, l'acompanyament i la mediació en famílies de dues mediadores familiars, s'ha publicat un dels seus contes participants en la primera edició del concurs de contes Coneix els teus drets: "Dídac, seguirem essent el pare i la mare".

Recupera les publicacions del blog a ceesc.blogspot.com/ ●

ACCIÓ, REFLEXIÓ I RECERCA

Al desembre de 2019 publicàvem el número 21 dels *Quaderns d'Educació Social*. L'exercici més quotidià d'una educadora social és la creació, la invenció i la innovació que permeten articular propostes, construir contextos i oferir opcions adaptades a les realitats individuals i col·lectives. Oferint i construint amb els altres. Aquesta creativitat es fonamenta en un treball constant i necessari de recerca, de construcció de coneixement, tant conceptual com metodològic. És des d'aquí que podem considerar els equips educatius com a equips d'acció-reflexió-recerca. I alhora podem concebre l'educador social com un professional reflexiu, capaç de pensar entorn d'allò que fa i d'allò que el conforma, com algú que emprèn cerques de sentit i es qüestiona entorn del desig que el motiva a actuar.

Des de *Quaderns*, i amb un enfocament centrat en les realitats diverses, apostem per fer visible la tasca intel·lectual que s'activa en el fet educatiu. Per això hi hem dedicat un monogràfic posant la lupa entorn de projectes on la reflexió esdevé el motor de l'acció.

A banda dels articles pertanyents al monogràfic, hi trobareu dues entrevistes i diferents articles amb continguts de temàtiques diverses.

Les il·lustracions d'aquest número van a càrrec de **Montse Fransoy**. ●

DOSSIER TEMÀTIC: L'AUTOCURA DELS PROFESSIONALS DE L'ES

Un dels objectius del pla de treball del 2019 era el d'estudiar aspectes del benestar professional i l'autocura dels professionals de l'educació social.

Així, vam dedicar el Dia Internacional de l'Educació Social del 2019 a posar de manifest que la informació, la formació, la trobada i el reconeixement són quatre elements essencials per a l'autocura professional, amb l'organització de la Jornada "La nostra energia és la nostra força".

Amb la Jornada vam reivindicar que la nostra energia és la nostra força per acompanyar processos de canvi i facilitar millors condicions de vida a les persones i a la comunitat.

Si un dels quatre elements essencials per a l'autocura professional és la informació, des del CEESC hem fet una cerca documental relativa a l'autocura de professions del sector que puguin ser referents.

Al nostre blog us hem preparat un article amb bibliografia sobre aquest tema, on hi trobareu llibres i capítols de llibres, treballs finals de grau, de postgraus, de màsters, de tesis, articles de revistes i ponències de congressos i vídeos ●

L'article el trobareu a: <http://ceesc.blogspot.com/2020/02/la-autocura-dels-professionals-del.html> o activant el següent codi QR:

REPRESENTACIÓ, CIUTAT, INTERACCIÓ

Autor: Albert Álvarez Aura

Edita: Laertes

L'autor s'aproxima a la ciutat entesa com un gran dispositiu de dispositius complexos i de multiuniversos socioculturals que defineixen la vida de molts ciutadans. La ciutat constitueix un espai de vivències comunitàries tant per a la pràctica d'iniciatives creatives com per les contestacions populars. Per això, l'urbanisme, acompanyat de la participació ciutadana, representa un instrument ideològic fonamental per al futur de la construcció urbana. Avui la ciutat i les àrees metropolitanes esdevenen realitats, estan condicionades pel neologisme de l'anomenada *metàpolis*, la qual representa una nova revolució urbana, associada al procés de globalització. En concret, el llibre tracta dels diferents sentits d'espai públic vehiculats per processos socials i de gestió urbana.

D'aquí que s'exposin les aproximacions teòriques i pràctiques de sis autors per a l'adaptació a les condicions vitals de la ciutat. S'aborda també la percepció, la representació, l'habitatge, l'apropiació i la interacció urbanes com a elements i característiques estratègics per a la satisfacció de les necessitats materials i humanes del ciutadà. L'objectiu bàsic del text és, doncs, en paraules de H. Lefebvre, plantejar el «dret a la ciutat» i els compromisos socioculturals que deriven d'aquest enunciat dinàmic ●

EL FUTUR DELS SERVEIS SOCIALS

Autor: Xavier Pelegrí (comp.)

Edita: Fundació Apip-Acam (editorial Hacer)

Col·lecció: Textos de Política Social

Aquest llibre és fruit d'un conjunt de circumstàncies (crisi econòmica, nous paradigmes socials, sorgiment o pujança de noves problemàtiques, frustració dels instruments per fer-hi front, etc) que han posat en qüestió el sistema català de serveis socials d'ençà del 2008. Així i tot no s'ha volgut que esdevingués una recopilació de crítiques llancívoles o de lamentacions estèrils per arrossegar consciències; ans al contrari, s'ha procurat fer front a les mancances i defectes que s'han anat identificant, amb una actitud analítica i, fins on ha arribat la perícia dels autors, també propositiva, de per on podria anar, de com voldrien que fos el futur dels serveis socials.

D'altra banda, es tracta d'un llibre col·lectiu, escrit per més de quinze persones que tenen una pregona i demostrada estimació vers l'acció social i senten que formen part de la seva història. Venen de diferents camps i àmbits, totes són coneixedores d'alguna parcel·la de la realitat que incorpora els serveis socials, uns més arrelats en els de casa nostra i altres que aporten experiències d'altres comunitats. ●

NOU SERVEI D'ASSESSORAMENT EN PROTECCIÓ DE DADES I SEGURETAT

Us oferim un nou un servei de consultes sobre l'aplicació de la normativa en matèria de protecció de dades i seguretat que tingui relació amb la vostra tasca professional com a educadors i educadores socials.

El servei l'ofereix en Francisco del Buey, advocat i delegat de protecció de dades del CGCEES. Per utilitzar el servei, heu de fer arribar un correu electrònic a dpd@asensucontrario.info identificant-vos com a membres del CEESC i indicant el vostre número col·legial.

El servei és exclusiu per a col·legiats i col·legiades i consta d'una primera consulta gratuïta.

REDUEIX LA TEVA QUOTA SI ESTÀS A L'ATUR

Com ja sabeu tenim una quota trimestral reduïda adreçada a professionals en situació d'atur. Per tal de millorar la gestió dels rebuts, publiquem el calendari per sol·licitar l'aplicació d'aquesta quota.

	2n trimestre 2020	3r trimestre 2020	4t trimestre 2020	1r trimestre 2021
Període per sol·licitar la quota reduïda	del 10 al 20 de març	del 5 al 18 de juny	del 10 al 19 de setembre	del 7 al 14 de desembre
Cobrament	principis d'abril	principis de juliol	a principis d'octubre	principis de gener

Per sol·licitar la quota reduïda cal presentar la següent documentació i actualitzar-la cada trimestre:

a) Sol·licitud escrita a la Junta de Govern del CEESC (la podeu trobar a la nostra web).

b) DARDO o informe del SOC conforme estàs inscrit en aquest servei. Podeu descarregar-vos-el a la web del SOC: <https://www.oficinadetreball.gencat.cat/socfuncions/CanviIdiomaDemandants.do>

c) Certificat de la Tresoreria de la Seguretat Social amb el resum de cotitzacions, o amb la indicació que no s'ha cotitzat mai (per poder tramitar-lo truqueu al tel. 901 502 050 o bé sol·licitant-ho a la web de la Tresoreria). Aquesta informació només cal que la presentin els nous sol·licitants de la quota reduïda. ●

L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA

No ho entenc

Veure la televisió s'ha convertit actualment en un acte de valentia. De valentia per a la gent que, com jo, valorem la trobada, el diàleg i l'entesa en la convivència que és, creia jo, tret distintiu dels éssers humans. Fer zàping és un esport de risc; corres el perill d'ensopegar amb un programa d'aquells que et van encenent el malestar i la desesperança en la raça humana.

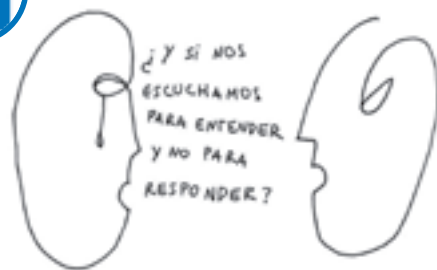
A aquestes alçades ja no cal ni esmentar els *reality show* (sí, aquells que tothom diu no mirar però algú hi haurà que se'ls miri, atesos els índexs d'audiència que fan que es produeixin i reproduïxin com a bacteris), ja que tothom està més o menys d'acord en els valors negatius que aporten, però sí que m'agradaria reflexionar sobre tota la resta de programes on el debat i la tertúlia hi són presents. Tret d'algunes poques excepcions, la gran majoria és detestable. Ja ho he dit. Atropellar-se constantment, fer intel·ligible el diàleg, insultar, reduir l'altre apel·lant a la ridícula de la seva existència i oferir un discurs monològic enaltint els interessos propis, sol ser-ne la tònica. El més greu és que els nostres polítics, actualitzadíssims amb els temps tal i com pertoca, es fan seguidors també d'aquesta última tendència i se n'estan fent uns experts. Com que ja han après que les idees polítiques per fer avançar la cosa ja no venen, es fan els amos d'un circ en què l'espectacle consisteix a reduir l'altre a la mínima expressió. I així pretenen guanyar adeptes. I cerquen la complicitat del ciutadà en aquesta absurda lluita de suposada superioritat vers l'altre. Col·laborar en benefici del bé comú ja deu formar part d'altres èpoques. Treballar per a la ciutadania? Quines coses... Ara el que es porta és la lluita aferrissada per fer-se seu el votant com sigui, encara que cada dia es canviï de camisa en funció de com vagin les coses. Aquest és l'exemple conductual i de lideratge que actualment tenim arreu en les xarxes i els mitjans. No ho entenc.

Estimats companys i companyes de professió, ajudar a créixer les noves generacions de ciutadans en aquest maremàgnum de contravalors serà prou complicat... Endavant i força! ●

VIST A# LES XARXES

@Clarasacafotos

@CLARASACAFOTOS

@adakleinFortuny

Jo amb les diferents forces a conciliar (vida personal-familiar-laboral). Dramatització.

@tecnicdjoventut

El triomf de la burocràcia sobre qualsevol altra forma d'organització és total. En nom de la simplificació de tràmits, el model d'instància del meu Ajuntament ha passat de tenir dues pàgines a tenir-ne sis. #femxarxa

@EvaPiquer

I si la nostra part racional no tingués raó?

@franrojas_cat

L'altre dia, després d'una xerrada amb més de 400 xavals, una companya, amb molt de tacte, en acabar, amb va dir que al meu PPT totes les fotos eren d'europaus blancs. Li va costar dir-lo i es va disculpar una mica avergonyida, quan l'avegonyit era jo. Tatuat al meu cos. Gràcies

DONES I IGUALTAT

Les dones professionals a Catalunya estan discriminades per raó de gènere a l'àmbit laboral, segons l'estudi de la Intercol·legial

La Comissió de Dones i Igualtat de l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya, de la qual formem part, hem impulsat l'estudi sociològic qualitatiu 'Les dones professionals a Catalunya. Situació actual i perspectives de futur'.

L'estudi, elaborat per la sociòloga **Anna Parés**, apunta a les grans dificultats per conciliar la vida personal i laboral com un dels obstacles per a l'equitat de gènere en el terreny professional.

La percepció general de la situació que recull l'estudi destaca que s'infravalora la feina de les dones i es qüestionen les seves opinions; persisteix una mirada sexualitzada que fa que se la jutgi per la seva aparença; l'assetjament és un problema important; i per ser escoltades han d'adoptar rols masculins i demostrar contínuament el seu valor, entre altres constatacions. Pel que fa al paternalisme i als comentaris poc respectuosos, una de les testimonis assenyala que "s'embolica amb una cortina de broma, però no fa cap gràcia".

La segregació horitzontal es reflecteix en les condicions desiguals per a dones i homes, tot i tenir la mateixa categoria laboral. La bretxa salarial, del 23,4% segons les darreres dades de l'INE, és una de les mostres, però també es manifesta en el tipus de tasques i els rols que assumeix cadascú: els homes adopten el rol visible i representatiu, i són les 'veus legítimes' en els llocs de coneixement, mentre que a les dones se'ls assignen "tasques de suport i administració, no de lideratge", argumenta una de les

entrevistades. "Les professions tècniques són un món d'homes", conclou una altra. En total hi han participat 37 professionals col·legiades dels sectors tecnològic, econòmic, jurídic, social, de la comunicació, l'ensenyament i la salut, d'edats diferents i de diversos municipis de Catalunya.

La segregació és també vertical, de desequilibri en la responsabilitat: "El problema és avançar dins de la professió. No hi ha un sostre de vidre, hi ha un sostre de formigó", denuncia una de les veus. Dins dels mateixos col·legis es constata el biaix, si bé menys acusat: havent-hi més dones col·legiades que homes (58 vs 42%), als deganats i a les juntes de govern estan menys representades (just la proporció inversa: 58% dels membres de les juntes són homes, davant el 42% de dones; als deganats, 67% són homes vs 33% de dones). "De vegades veus que és una 'igualtat de façana', no se la creuen del tot", afirma una de les professionals.

En l'apartat de propostes per avançar cap a l'equitat de gènere, La Intercol·legial insta a adoptar la perspectiva de gènere en les activitats dels col·legis, implementar un sistema de quotes per assegurar la paritat en els càrrecs de lideratge i utilitzar un llenguatge inclusiu en totes les comunicacions, fins i tot canviant la denominació dels col·legis si és necessari. També recomana vetllar pels usos socials del temps -que els horaris, la formació continuada i altres activitats facilitin la vida personal i familiar-, revisar els suports i incentius a la maternitat de les mútues, aplicar protocols per actuar davant de discriminacions de gènere i oferir espais d'atenció psicosocial per a dones víctimes d'assetjament i altres tipus de violències.

Pots consultar l'estudi 'Les dones professionals a Catalunya. Situació actual i perspectives de futur' a la nostra web. ●

Presentació de l'estudi amb la sociòloga Anna Parés, Maria Eugènia Gay, degana de l'ICAB, i Núria Carrera, presidenta de la Comissió de Dones i d'Igualtat de l'Associació Intercol·legial.

UN PROJECTE GUANYADOR I UNA MENCIÓ EN LA 6A EDICIÓ DEL PREMI QUIM GRAU

El passat 14 de novembre es va celebrar l'acte de lliurament de la **6a edició del Premi Internacional en Educació Social Joaquim Grau i Fuster**, un certamen que és un homenatge a la persona d'en **Quim Grau** i alhora també és una continuació del seu entusiasme per l'Educació Social i per la millora contínua de la nostra professió. Aquest any vam haver de recordar, també, un altre professional de l'Educació Social, en **José Luís Ariño**, que ens va deixar el passat mes de maig.

El Jurat va anunciar que enguany, a més del treball guanyador, hi havia un treball amb menció.

La menció se la va endur el **Projecte Hoquei Ciutat 2011-2019. De la intervenció individual i grupal a la comunitària**, de **Roger Barrachina**, un projecte

basat en la pràctica de l'hoquei, que pot millorar la situació d'adolescents en situació de risc d'exclusió social a la ciutat de l'Hospitalet.

El premi se'l va endur la **Gemma Sambola Mañé**, amb el treball **Pensant els espais i els llocs en les institucions residencials per a la infància i l'adolescència tutelada**, que posa en valor un aspecte cabdal en el procés de l'atenció socioeducativa, com és l'espai físic on viu i transita l'infant i l'adolescent. És un treball que pren com a referència la vida en els CRAE i en fa tota una anàlisi dels seus usos i efectes per als infants i adolescents que hi viuen.

Per finalitzar l'acte, en **Senén Roy**, educador social i professor universitari, va fer una ponència sobre "El dret a la ciutat i l'educació social" que tot seguit us presentem.

EL DRET A LA CIUTAT I L'EDUCACIÓ SOCIAL

Senén Roy i Català, educador social. Professor universitari. Consultor en polítiques culturals comunitàries. Disseny i coordinació de projectes d'acció comunitària. Membre del Consell de Redacció dels Quaderns d'Educació Social.

Diu el poeta **Narcís Comadira** que la missió de la poesia és "tornar a carregar les paraules, perquè tornin a ser consistents, de tal manera que les coses tornin a tenir substància". Aquesta és la missió dels *Documents professionalitzadors*: emprar paraules carregades de sentit per tal que les nostres pràctiques tinguin substància.

El que ens plantegen els *Documents professionalitzadors* és que l'educació social és **el dret de ciutadania a circular per xarxes socials àmplies, a aprehendre els béns culturals d'època i a promocionar social i culturalment**.

El dret de circular, accedir i promocionar. El dret a ser contemporanis, per tant. El dret a viure amb plenitud la nostra època. L'època que ens ha tocat viure. El dret de comprendre-la, de disposar dels elements que ens permetin construir-nos un sentit. El dret a ser presents en la nostra època de manera activa fins al punt de transformar-la.

L'any 1968, Henri Lefebvre (sociòleg i geògraf francès) va situar aquest “dret a ser contemporanis” en el context urbà, amb la publicació d'un llibre que va generar un gran impacte “El dret a la ciutat” i que després ha estat citat per legitimar discursos i polítiques d'allò més variat.

Anem a veure en què consisteix aquest dret a la ciutat... Lefebvre planteja que una cosa és la **ciutat**, és a dir, la dimensió física, planificada i ordenada, i una altra és la **vida urbana**, és a dir, allò que hi fem els que l'habitam. La vida espontània, expressiva, no prevista. I situa la necessitat de defensar la vida urbana davant les lògiques de la ciutat planificada, la ciutat marca, la ciutat com a bé de consum.

Tal i com ens ho planteja Lefebvre, la ciutat viu una constant tensió entre el seu **valor d'ús** (aquesta dimensió ingovernable que implica la vida urbana), i el seu valor de canvi (que entén la ciutat com a producte i marca, sòl vendible, consum de símbols).

La potencialitat que tenen els espais públics com a espais de vida, ens ve mostrat per la tensió que, primer, Lefebvre i, després, David Harvey, ens presenten entre allò urbà i la ciutat, entre els usos espontanis i els usos planificats, entre les pràctiques d'apropiació dels subjectes i la concepció dels espais operada pels poders econòmics i polítics. Aquesta tensió entre l'espai viscut (allò urbà) i la ciutat es dona principalment mitjançant les expressions culturals. Allò urbà, allò simbòlic, imaginari, les pràctiques quotidianes, la interacció social... desborda els límits de la planificació urbanística.

Així, si parlem del dret a ser contemporanis a les nostres ciutats, estarem parlant del dret a transformar-les, del dret a apropiari-nos-en.

Apropiació serà, per tant, la vivència que un espai és de confort, que ens és propi, donat que podem viure i expressar amb llibertat la nostra singularitat, en les múltiples dimensions que podem categoritzar-la (gènere, edat, diversitats culturals i religioses, diversitats afectives i sexuals...). I, alhora, apropiació serà la vivència que pot incidir en la configuració d'aquest espai i les dinàmiques que s'hi donen.

Recollir la vivència d'apropiació, de confort o disconfort en relació amb els espais públics, ens permet descobrir possibilitats i potencialitats a partir de les quals dissenyar nous projectes transformadors. Sense escoltar aquestes veus ni situar-les en un lloc de valor, difícilment es podran fer propostes que generin noves apropiacions.

Per tal de poder llegir aquestes potencialitats necessitem d'**equips pluridisciplinaris**, compostos per agents de diversa formació i encàrrec, però també amb veïns i veïnes, donant valor al saber particular de cadascú. Això passa per crear equips de treball formats pels serveis que tenen la responsabilitat de definir la configuració dels espais públics, junt amb els serveis que tenen la responsabilitat de treballar amb les persones en la seva vida quotidiana, per tal de desenvolupar mirades compartides.

Aquestes modalitats de treball col·laboratiu són el punt diferencial del que definim com a **institucions reflexives**, és a dir, amb alta capacitat d'aprendre i de construir coneixement, alimentant la capacitat d'interrogar-se i d'abordar situacions multicausals, amb gran capacitat de lectura de la complexitat i d'identificació d'oportunitats de vinculació i col·laboració.

Són institucions reflexives si generen espais per a la construcció col·lectiva de respostes. Respostes conceptuals, organitzatives i metodològiques, basades en la cultura de la millora contínua. Aquests processos d'innovació requereixen d'institucions flexibles i adaptables a les necessitats que es van identificant al llarg del procés de treball.

Com seria un espai infantil d'una plaça si estigués dissenyat per al joc lliure i no estructurat?

Com seria la vorera d'una escola si estigués pensada per a promoure la trobada i relació entre les famílies?

Com serien els accessos als mercats municipals si estiguessin pensats com un àgora on trobar-se i saludar-se?

Com serien els parcs si estiguessin pensats per a generar experiències de relació amb la natura?

Com seria un centre de salut si esdevingués un espai de cures comunitàries?

Com seria un mercat si estigués pensat per a ser una cuina comunitària on trobar-se i intercanviar receptes mentre es fa cuina d'aprofitament?

Com seria una biblioteca que socialitzés eines, aparells de bricolatge i electrodomèstics per a la cuina, la construcció, la reparació o la neteja?

Com serien els espais públics pensats per a la producció cultural? ●

Projectes guanyadors de la Convocatòria d'Ajuts a **INICIATIVES SOCIALS I COOPERACIÓ DEL CEESC 2019**

Dones amb llar, o com treballar des del treball en xarxa amb un col·lectiu molt desfavorit; Des de l'altra Riba (Marroc), un projecte per donar oportunitats a joves vulnerables, i L'acció comunitària com a eina social per a l'apoderament entre les famílies a través de l'ES, una iniciativa de suport a famílies amb persones amb TEA.

El passat mes de novembre donàvem a conèixer els 3 projectes guanyadors de la setena convocatòria d'Ajuts a Iniciatives Socials i Cooperació del CEESC.

S'hi van presentar 7 projectes, 4 dels quals s'ubicaven en la primera tipologia de propostes que acullen les bases de la convocatòria: la de projectes de cooperació internacional que es porten a terme en països empobrits o projectes nacionals que es porten a terme amb col·lectius empobrits; i 3, en la segona: la de projectes innovadors que fomenten l'ocupació dels educadors i les educadores socials.

El jurat va premiar el projecte *Dones amb llar*, de l'**Associació Centre d'Acollida Assís**. El jurat en va valorar el disseny, l'estructura i la descripció general i el fet que la proposta treballi des de la interseccionalitat, la intercooperació i el treball en xarxa i que se centri en un col·lectiu concret i molt desfavorit. Així mateix, va tenir en compte que es tracta d'un projecte transferible i replicable i que compta amb la contractació d'una educadora social.

El projecte *Des de l'altra Riba (Marroc)*, de la **Fundació Utopia**, també va resultar premiat. El jurat va concloure que es tracta d'un projecte complet, interessant i amb un fort potencial de transferència i que reconeix i multiplica la figura professional de l'educació social en la cooperació i la protecció a la infància i adolescència. També se'n va valorar el fet que es treballa des del lloc on s'origina la problemàtica per donar oportunitats a joves més vulnerables i que es tracta d'una proposta d'intervenció preventiva i no pal·liativa.

Finalment, es va premiar el projecte *L'acció comunitària com a eina social per a l'apoderament entre les famílies a través de l'educadora social*, de l'**Associació Aprenem**. El jurat el va considerar una iniciativa necessària on es planteja l'objectiu que la comunitat sigui agent de canvi i suport a famílies amb persones amb trastorns de l'espectre autista. I per fer-ho possible posa a l'eix principal d'aquest projecte la figura, les competències i les responsabilitats de l'educador/a social perquè aquest tiri endavant i així sigui possible.

Des del CEESC volem donar les gràcies a totes les entitats, organitzacions i professionals que s'hi han presentat i un reconeixement per l'esforç mostrat en el redactat i la presentació dels projectes. I felicitem a tots els i les responsables dels projectes guanyadors!

També volem agrair la feina feta per part dels membres del jurat de la convocatòria: **Francesca Ferrari, Óscar Martínez, Julio Martínez, Ariadna Gomà i Laia Grabulosa.**

Us recordem que aquesta convocatòria respon al compromís de destinar l'1% dels ingressos ordinaris del pressupost anual del Col·legi a iniciatives socials i de cooperació. ●

VIII CONGRÉS ESTATAL D'EDUCACIÓ SOCIAL

EDUCACIÓ SOCIAL, DIGNITAT I DRETS

Els propers dies **16, 17 i 18 d'abril de 2020** tindrà lloc a **Saragossa el VIII Congrés d'Educació Social** organitzat pel Colegio de Educadoras y Educadores Sociales de Aragón i pel Consejo General de Colegios de Educadoras y Educadores Sociales.

Com ja us vam avançar en el darrer *Full Informatiu*, el Congrés girarà al voltant de dos eixos: “La dignitat de les persones, dels i de les professionals i el dret a l'educació social” i “L'acció socioeducativa com a acció transformadora”.

Dijous, 16 d'abril estarà dedicat íntegrament al primer eix, amb una ponència inaugural a càrrec de **Manuela Carmena**, exalcaldessa de Madrid. A mig matí s'iniciarà la presentació de comunicacions i experiències simultànies. A primera hora de la tarda serà el torn de les taules simultànies i, posteriorment, tindran lloc els tallers.

Divendres, 17 d'abril serà el torn del segon eix, amb una ponència principal, a càrrec de **Federico Mayor Zaragoza**. Posteriorment s'hi faran les comunicacions i experiències relacionades amb aquest eix que tractaran, entre d'altres, l'educació social a centres escolars, en institucions penitenciàries o l'envelliment. A la tarda de divendres també s'hi presentaran tallers.

Dissabte, 18 d'abril tindrà lloc la taula de tancament “La ley de Educación Social: un primer paso”, i **José Antonio Caride Gómez** serà l'encarregat de fer la ponència de tancament.

Trobareu el programa complet a la web del Congrés:

<http://congresoeducacionsocial.org/>. ●

Quotes d'inscripció:

Tarifa general:	265€ (no col·legiats)
Tarifa eduso:	150€ (membres dels col·legis professionals i altres)
Tarifa Grup 12:	117,5€ (la inscripció s'ha de fer a través del col·legi professional)
Tarifa reduïda:	120€ (estudiants i persones a l'atur)

CATÀLEG DE FORMACIÓ

L'esport com a eina de prevenció de l'assetjament entre joves. Formació en prevenció de l'assetjament en l'esport (3h)

Dissabte, 21 de març, de 10 a 13h.

Escola Casas de Barcelona.

Curs gratuït.

En aquesta formació, la Fundació

Barça ofereix als entrenadors esportius recursos per a la prevenció i la detecció del bullying.

A càrrec de: Fundació Barça.

TALLER: Tenir cura de qui cuida (3h)

21 d'abril, de 17h a 20h.

Seu social CEESC a Tarragona

C: 5 € / NC: 10 €

En aquest taller s'oferiran eines, estratègies i reflexions que ajudin a la millora de la tasca d'acompanyament dels professionals, a partir de l'autoconeixement i la cura del propi benestar.

A càrrec de: Eva Martínez, *membre d'Arae*.

Conducció de grups de famílies per a la parentalitat responsiva (20h)

7 i 21 de maig, 4 i 18 de juny i 2 de juliol, de 10h a 14h.

Seu social CEESC a Barcelona

C: 60 € / NC: 85 € / A: 75 €

Curs per difondre la criança responsiva, aquella que dona resposta contingent i adequada a les necessitats dels infants, sense haver d'adjectivar la parentalitat en positiu o en negatiu, sinó centrant l'interès en la capacitat dels adults en percebre l'estat de les necessitats de les criatures, interpretant-les correctament i responnent de manera ajustada.

A càrrec de: Xavier Gimeno, Silvia Blanc i Arnau Careta, *membres de l'Espai BES*

CÀPSULES D'EDUCACIÓ SOCIAL

Hàbits de vida saludables: del benestar a la felicitat!

Divendres, 8 de maig, a les 10h.

Seu del CEESC a Barcelona.

A càrrec de: DiR.

Dret, gestió de l'habitatge i el model d'atenció i acompanyament cap a les persones sense llar

Dimarts, 12 de maig, a les 17h.

Seu del CEESC a Barcelona.

A càrrec de: Fundació Mambré i Centre d'Acollida Assís.

Defensa dels drets de les persones preses i reflexió sobre la intervenció socioeducativa a presons

Dimarts, 30 de juny, a les 18h.

Seu del CEESC a Barcelona.

A càrrec de: Associació Irídia. Centre per la Defensa dels Drets Humans.

AGENDA D'ACTIVITATS

27 de març

16.00h

Barcelona

ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL CEESC

Assemblea Ordinària del CEESC en què presentarem, entre altres coses, la Memòria de 2019.

fins al 15 d'abril

PREMI RETINES 2020

La setena edició dels Premis RetinES 2020 consta de dues modalitats: a la millor obra o projecte audiovisual en benefici de l'acció i/o activitat socioeducativa i a la millor obra o projecte audiovisual realitzat per joves de 18 a 30 anys.

16, 17 i 18 d'abril

Saragossa

CONGRÉS ESTATAL D'EDUCACIÓ SOCIAL

El programa està agrupat en dos grans eixos, el primer gira al voltant de "La dignitat de les persones i les/els professionals i el dret a l'educació social" i el segon se centra en "l'acció socioeducativa com a acció transformadora".

21 d'abril

18.00h

Hospitalet de Llobregat

L'EDUCACIÓ SOCIAL: OFICI VELL, PROFESSIONI NOVA

Activitat gratuïta

Segona de les conferències del VI Cicle de conferències de la Comissió Intercol·legial de Sèniors, a càrrec de Lluís Vila Savall, educador social, vicepresident del CEESC.

Activitat gratuïta

6 i 7 de juliol

Tot el dia

Girona

CONGRÉS INTERNACIONAL. CREUANT MIRADES: REPENSAR DISCURSOS, PRÀCTIQUES I REPRESENTACIONS DELS ACTORS SOCIALS I EDUCATIUS

Aquest Congrés posa el focus en el creuament de mirades entre els diferents actors socials per tal d'aconseguir una societat més justa i cohesionada.

25€ / 30€

El CEESC hi col·labora

22 i 23 d'octubre

Girona

IV CONGRÉS DE SERVEIS SOCIALS BÀSICS I ESPECIALITZATS

El IV CSSBE abordarà les 'Dependències al llarg del cicle vital' des de la perspectiva de la prevenció i l'enfortiment, tant personal com professional.

FULL INFORMATIU AUDIOVISOCIAL FORMACIÓ ÈTICA OPOSICIONS CONGRÉS D'EDUCACIÓ SOCIAL COOPERACIÓ

COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

SEU SOCIAL

Aragó, 141-143, 4
08015 Barcelona
Tel. 934 521 008
ceesc@ceesc.cat

GIRONA

Ibèria, 4, baixos
17005 Girona
Tel. 972 249 276
girona@ceesc.cat

CAMP DE TARRAGONA

Pau Claris, 2
43005 Tarragona
Tel. 977 104 081
tarragona@ceesc.cat

TERRES DE L'EBRE

Ramón Berenguer IV, 11
43500 Tortosa
Tel. 977 770 177
terresdelebre@ceesc.cat

LLEIDA

Rambla Ferran, 32
25007 Lleida
Tel. 973 289 434
lleida@ceesc.cat

